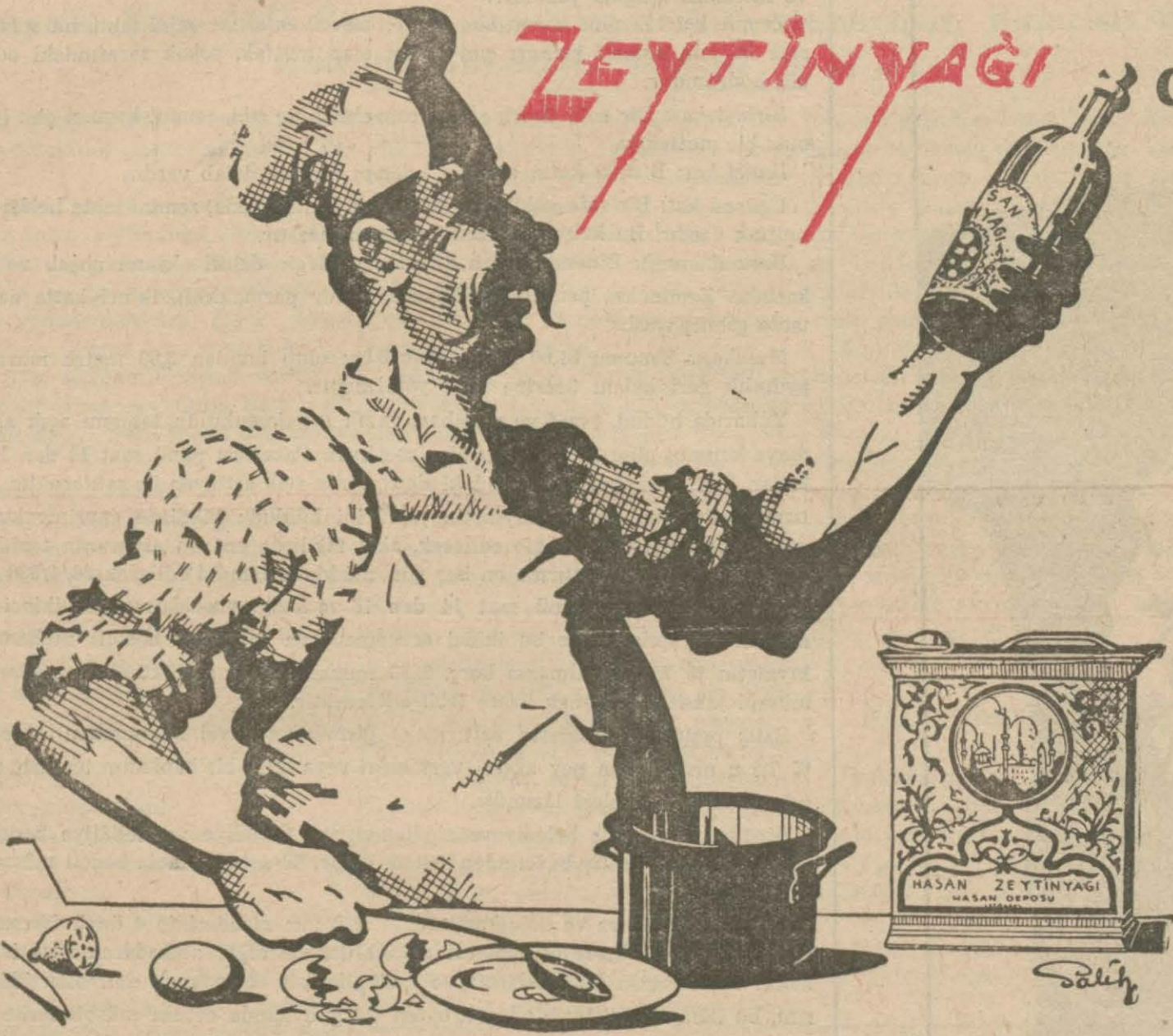

Bütün dünyanın en nefis yağı Türkiyede Ayvalıkta çıkar.
Ayvalığın en leziz ve en sıhhi yağı da şüphesiz

Hasan

ZEYTİNYAĞIdır

Şerbet gibi tatlı olduğundan tababette içmek suretile müstemeldir. Kum, böbrek ve bilhassa karacğer, safra, sarılık hastalıklarında, zaafı umumide, inkıbazda, Tereyağ yerine yemeklerde, salatalarda, tatlılarda, pilâvda, HASAN ZEYTİN Yağı kullanınız.

1/4 şişe 40 - 1/2 şişe 50 - 1 litre şişe 80 - 2 litre şişe 155 kr.
Tenekelerde 1 kilo 70 - 3 kilo 190 - 5 kilo 300 - 7 kilo 400 kr.

Mutlaka HASAN markasına dikkat. Hasan deposu.

Bu Perşembe
akşamı

TOKATLIYAN OTELİNDE

Zarafet ve nükte
galası

PARIS GECESİ

Eyfel kulesinin birinci katında
yemek yiyeceksiniz.

GREGOR ve ORKESTRASI

Hergün matine ve suvarelerde nefis ve
ruhniyaz parçalar terennüm etmektedir.

Berlin Vinlergardeninin en iyi dansörleri. LIANE ve RONALD ile ELVIRA MAY ve BRUCE TOMAS

MUTAD FİYATLAR

Bu sıhhi ve pratik adet bezleri her
ticarethanede sayın Bayanlarımızın
hizmetlerine hazırdır.

İlan Tarifemiz

Birinci sahife 400 kuruş
İkinci sahife 250 »
Üçüncü sahife 200 »
Dördüncü sahife 100 »
İç sahifeler 60 »
Son sahife 40 »

Muayyen bir müddet zarfında fazla-
ca miktarda ilan yaptıracağız ayrıca
tenzilatlı tarifemizden istifade ede-
ceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa
ilanlar için ayrı bir tarife derpiş
edilmiştir.

Son Posta'nın ticari ilanlarına aid
işler için şu adrese müracaat edil-
melidir:

İlanlık Kollektif Şirketi,
Kahramanazade Han
Ankara caddesi

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeg

SAHİBLERİ: S. Ragıp EMEÇ
A. Ekrem UŞAKLIGİL

MES'UD GÜZELLER

Yüzün güzelliğini her şeyden evvel temiz, beyaz
ve zarif dişler gösterir.

Simanızın ve dişlerinizin güzel olmasını istiyorsanız sabah
akşam her yemekten sonra RADYOLİN ile fırçalayınız.

RADYOLİN

sarıyattının çokluğundan her zaman taze olarak satılan yegânen
sıhhi diş macunudur.

GRİPİN

Niçin herkes tarafından tercih edilmiştir

Çünkü GRİPİN

Bütün ağrılara, hastalıkların
başlangıçlarına karşı tesirli
siri yüzde yüz olan ve
hiç zararsız en kuvvetli
müsekkindir.

GRİPİN

Nezle, soğuk algınlığı, grip rahatsızlıklarında, baş, diş, mafsallarda,
romatizma, âsab ve adale ağrılarında icabında günde 3
kaşe kullanabilirsiniz.

Taklitlerinden sakınınız ve her yerde
ısrarla GRİPİN isteyiniz.

FOSFARSOL

Kan Kuvvet ve İştah Kaynağı

Cihan doktorlarının en büyük kıymet ve ehemmiyet verip beğendikleri
leri bir formüldür. Kansızlık, iştahsızlık ve kuvvetsizlik, bilhassa nev-
resteni, ademi iktidar, mide ve barsak tenbelliğinden doğan hazımsızlık
ve kabızlarda en birinci devadır. Tifo, Grib, Zatürree ve sıtma naka-
hatlerinde üç günde şayanı hayret tesirini gösterir.

(FEMİL) lâboratuvarı bu kuvvet ilâcını sayın müşterilerine tanı-
makla müfthendirdir. Vücade dinçlik, yanaklara, dudaklara pembelik,
cilde taravet, saçlara ve gözlere ateş ve parlaklık veren bu en birinci
kuvvet ilâcını âfiyetle kullanınız.

Fiyatı 100 kuruş.

1 liraya kumaşile kuş-
tüyü yastıklar. 13 li-
raya kumaşile kuş-
tüyü yastıklar, 20 li-
raya kumaşile kuş-
tüyü yastıklar.

Satış yerleri: Beyoğlunda ve Ankarada Yerli Mallar Pazarları.

VIROZA

Antivirüsle
tedavi

Kan çıbanları, el ve ayak parmaklarının arasındaki kaşıntılar,
dolama, meme iltihabı ve çatlaklar, yanıklar, tıraş
yaraları, ergenlikler, koltuk altı çıbanları.

Tedavisini en erken ve en emin bir surette temin eder.

Şark İspençiyari Laboratuvarı İstanbul

İngiltere ile İtalya arasında ilk resmî temaslara başlandı

Cuma günü başlayacak olan esas müzakereler 10 gün sürecek

Alman Hariciye Nazırı da yarın Lord Halifaksla görüşecek, İngiliz - Alman müzakerelerine zemin hazırlanacaktır

Halifaks

Ciano

Ribbentrop

Perth

Roma 8 (Hususî) — Pazar günü Londra'dan dönmüş olan İngiliz büyük elçisi Lord Perth, bu akşam ilk defa Kont Ciano'yu ziyaret etmiştir.

Bu ziyaret esnasında, ağılebi ihtimal cuma günü başlayacak olan İngiliz - İtalyan müzakerelerinin hazırlıkları yapılmış ve bazı esaslar tesbit edilmiştir.

Müzakerelerin asgari on gün süreceği tahmin edilmektedir.

Alman Hariciye Nazırı Londrada Londra 8 (Hususî) — Yarın buraya

muvasalatı beklenen Alman hariciye nazırı Von Ribbentrop, perşembe sabanı Lord Halifaxı ziyaret edecektir. Von Ribbentrop, bilâhare başvekil Chamberlain tarafından da kabul edilecektir.

Alman ve İngiliz devlet adamları arasında yapılacak olan bu temaslarda esnasında, iki memleketi alâkadar eden meseleler gözden geçirilecek ve bu suretle İngiliz - Alman müzakerelerine zemin hazırlanmış olacaktır.

(Devamı 11 inci sayfada)

Sinema biletlerinde vergi nisbetleri indirilecek

Pahalılıkla mücadele genişliyor, kumaş fiatlarının da ucuzlatılması düşünülmektedir

Ankara 8 (Hususî) — Maliye Vekâleti, halkın eğlence mahallerine olan tabii ihtiyaçını karşıyabilmesine yardım için sinema, tiyatro gibi mahallerin bilet bedellerinden aldığı vergi miktarında mühim bir tenzilât yapmak hattâ bu vergileri büsbütün kaldırmak tasavvurundadır. Bu hususta tedkiklere başlanmış bulunmaktadır.

Elyevm bilet bedellerinin yüzde onu

Hava Kurumu namına ve yüzde beşi de pul parası olarak alınmakta idi. Bu vergilerin tamamen kaldırılması mümkün olduğu takdirde bilet fiatlarında yüzde on beş nisbetinde bir ucuzluk olacağı ümit edilmektedir.

Kumaş fiatlarının ucuzlatılması düşünülmüyor

Memleketinde hayatı ucuzlatmak yolunu (Devamı 11 inci sayfada)

Hariciye Vekili parti grupunda izahat verdi

Kanunlarımızın bir metin halinde birleştirilmesi için tedkikler yapılacak

Ankara 8 — C. H. P. Kamutay Grubu bugün -8/3/938- Antalya Meb'usu Doktor Cemal Tuncanın başkanlığında toplandı.

— Söz alan Hariciye Vekili Doktor Aras Türkiye Büyük Millet Meclisinin tedkik ve tasvibine arz edilecek olan Türk - Sovyet ticaret muahedesi hakkında izahat verdikten sonra Türk - Sovyet konsoloslukları adedinin indirilmesi, iki hükümetin dostane ve müteakılliyet esası üzerine yaptığı bir anlaşmanın mahsulü olduğunu tebarüz ettirdi. (Devamı 3 üncü sayfada)

Sovyet Rusyadaki muhakemenin meraklı safhaları

Buharinin suç arkadaşı olan doktor, Maksim Gorkiyi öldürmüş

Müddekâmmü Vişinski

Moskova 8 — Dünkü muhakeme celâsinde, Yakovleva'nın sözlerinden sonra Buharin, ancak Brestlitovsk muahedesi. (Devamı 11 inci sayfada)

Güyan zindanlarında 20 yıl yatan iki masum Türk çocuğu vatana kavuştular

Karaya çıkan iki yabancıyı ağlıyarak yeri öptüklerini gören gümrük memurları bunları deli zannettiler!

Yirmi senedir çektikleri Mehmed Hilmiye yalnız yazmayı ve konuşmayı değil, daha birçok şeyleri unutturmuş. «Paris sefirimizin refikası tarafından verilen boyunbağları takmayı öğreninceye kadar hayli zahmet çektik» diyor.

Dün tam yirmi sene, Güyan zindanlarında yatan iki Türk, vatana kavuştular. Ali Murtaza, ve Mehmed Hilmi adlarını taşıyan bu vatandaşların maceralarını hatırlarsınız:

«Son Posta», masumiyetlerine inandığı bu temiz Türk çocuklarını o meşhur zindanlardan kurtarmak için, hiçbir teşebbüse girişmekten çekinmemişti.

Neşriyatımızla alâkadar olan hükümetimiz de aynı hassasiyeti göstermiş ve Paris sefirimizin yüksek tavassutunu temin etmişti.

Nihayet. Paris sefirimizin delâleti, müsbet netice vermiş ve Fransa Reisi Cumhuriyeti, iki Türk çocuğunun hürriyete kavuşturulmalarını bizzat emretmişti!

İşte, bu emir sayesinde, Güyandan serbest bırakılan iki masum mahkûm, uzun bir yolculuktan sonra, dün, vatanlarına, ve ailelerine kavuştular.

Ben dün, evvelâ Mehmed Hilmi ile görüştim. Mehmed Hilmi, Fransızca'yı türkçeden daha iyi ve daha rahat konuşuyor.

Saçlarında ak teller çoğalmış. Yüzü, kırk yaşını henüz aşmıştı. İnancımızı güçleştirecek derecede kırışık. Bakışları yorgun, mütebessim, yumuşak, ve mahzun...

Sesinde, hiçkırığa benzeyen derdli bir ahenk var.

(Devamı 11 inci sayfada)

Mehmed Hilmi yirmi yıl hasretini çeken ihtiyar anası ile kucak kucaka

Mehmed Hilmi yeni bir yardım bekliyor

- Muhterem Ali Çetinkayaya -

Bugünkü «Son Posta» da, imzalı taşıyan diğer bir yazı, «Mehmed Hilmi» adındaki vatandaşın kim olduğunu, Güyana ne zaman, niçin gittiğini, ve nihayet dün memleketine nasıl kavuştuğunu anlatmaya çalışıyor:

O uzun, ezici, fakat şerefli macera. (Devamı 11 inci sayfada)

Mısırın Sâdabad paktı karşısında vaziyeti

Al Mokattam gazetesi, Mısırın Hicazla Irak arasında akdedilmiş bulunan Arab taavün paktına iştirak etmesinin daha muhtemel olduğunu yazıyor

Yakında Mısır'a gidecek olan Hariciye Vekilimizin seyahati münasebetile Mısır gazeteleri, gerek bu hâdiseye, gerek onu müteakip önümüzdeki yazda Türkiye'yi ziyareti mukarrer olan Majeste Farukun seyahati ile hayli meşgul oldular. Bu arada Mısırın Sâdabad

malden eheimniyetle bahsettiler.

Ancak Mısır matbuatında son zamanlarda görülen bazı neşriyattan anlaşılacağına göre böyle bir ihtimal pek te varid değildir. Bunun bilhassa Mısırın harici siyaset meselelerinde salâhiyetli neşriyatı maruf Al Mokattamın gazetesinde neşredilen bir makaleden anlıyoruz.

Bu makalede, evvelâ, yakın şark dev- (Devamı 3 üncü sayfada)

Uzun boy şampiyonu Ömer daha iki sene büyüyecek

Cerrahpaşa hastanesinde yapılan tıbbî müşahedenin neticeleri dün tıp cemiyetinde doktorlara bildirildi

Türkiyenin en uzun boyu adamı Ömer Özkanın tıbbî vaziyetinin tesbiti için Cerrahpaşa hastanesinde müşahede altına alındığını yazmıştık. Ömer dün akşam Türk Tıp Cemiyetinde kendisini müşahede altına almış olan Dr. Besim Ruşen tarafından, hazır bulunan doktorlarımıza takdim edilmiştir.

Ömer, guddi muhamiyesinin farti faaliyeti neticesinde bu derece uzamıştır. Bu hal ender tesadüf edilir vak'alardandır.

Verilen tıbbî izahatı müteakip Ömerin muhtelif röntgen filmleri dağıtılarak doktorlarımız tarafından tedkik edilmiştir. Ömerin bu büyüüşünün iki sene daha devam edeceği anlaşılmaktadır. Ken- (Devamı 3 üncü sayfada)

Ömer hastanede

Hergün

Çekoslovakyanın Endişeleri

Yazan: Muhittin Birgen

Uzun zaman esnide içinde yaşadığımız Avusturya hükümeti için artık endişeye mahal kalmadı; filhakika, korkulan şeylerin nihayet hep birden başa gelmesinde iyi bir taraf da vardır: Hiç olmazsa endişe edecek sebepler ortadan kalkmış olur. Bunun için Avusturya hükümeti, artık endişe devrini geçmiştir. Ekseriyeti Alman ve Nazi olan bu memleket, kendisine mukadder olan yolu, yavaş yavaş takib edecektir.

Şimdi sıra Çekoslovakya'ya geldi, yani, zaten eksik olimyan endişe devri şimdi de burada keskin devrine girdi. Hitlerin, Alman hududları haricinde ve komşu memleketlerde kalmış on bir milyon Alman hakkındaki sözleri, beklenilebileceği gibi, Çekoslovakya'da büyük bir endişe dalgası kabarttı. Bu endişe, Hodza'nın son nutkunda bariz bir surette kendisini hissettirdi.

★

Çekoslovakya başvekilli dört gün evvel irad ettiği bir nutukta bu meseleyi ele aldı ve Bay Hitlerin sözlerine cevap vermedi istedi. Cevap gayet yuvarak kelimeler ve yumuşak bir üslûbla verilmiştir. Bay Hodza, Çekoslovakya nüfusu içinde üç buçuk milyon Alman bulunmasını, eski bir tarihtenberi, birbirleriyle karışık bir halde yaşayan bir takım «Çek olmayan» milletlerin Çekoslovakya hududları içine alınmasını tarihî bir vaziyetin zarurî bir neticesi olarak tasvir ettikten sonra, bu ekalliyetlerin kendilerine aid bütün hakları Çekoslovakyanın Ana Kanunu ahkâmı içinde halledebileceklerini söyledi. Böyle söylemekten maksadı da, Hitlerin nutkunda bu nevi ekalliyetlerin kendilerine aid hakları hududları içinde yaşadıkları memleketlerin kanunlarıyla müdafaa edemeyecekleri hakkındaki iddiasına cevap vermektir.

Bay Hodza'ya göre Çekoslovakya hududları içinde Alman bulunuşu tarihî bir zaruretî ifadesidir; bunlar orada, Çekoslovakya kanunlarının çerçeveleri içinde kendilerine aid her nevi hakları müdafaa edebilirler. Binaenaleyh, bu ekalliyetlerin haklarının müdafaa için haricen her hangi bir müdahalenin vücudüne sebep yoktur. Bununla beraber Çekoslovakya, Almanya ile dost bir komşuluk münasebetleri yapmak üzere bu büyük komşusu ile konuşmaya hazır. Ancak, bu konuşmalar ne bir müdahale mahiyetini haiz olmalıdır, ne de Çekoslovakyanın hududlarına dokunmak gâyesini gütmelidir. Bu şartlar dahilinde Çekoslovakya Almanya ile anlaşmaya hazırdır.

★

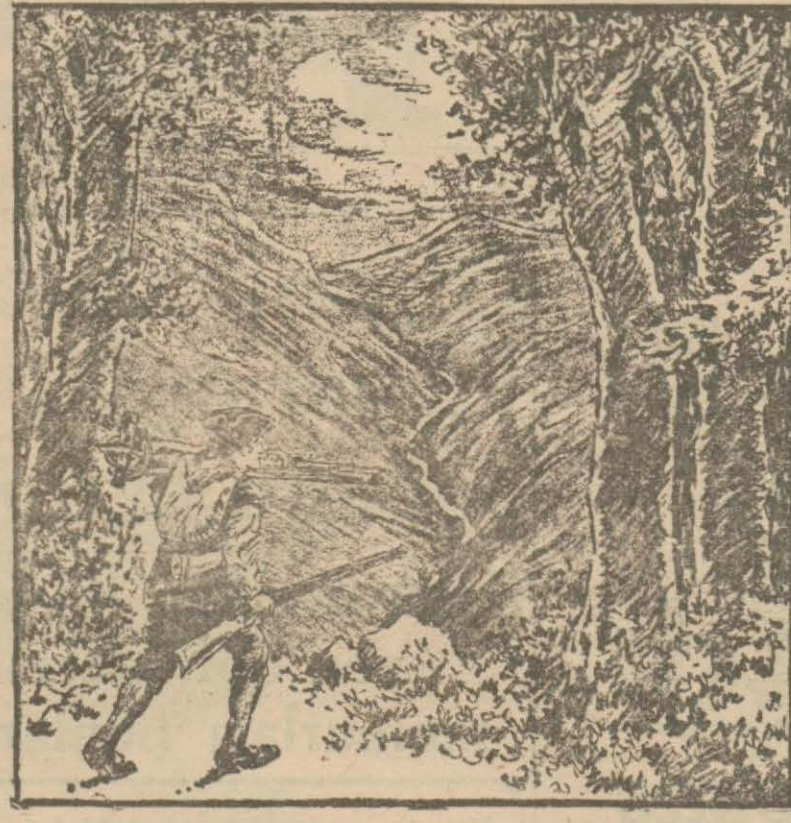
Fakat, Berlin bu fikirde değildir; bunu, Hodza'nın nutkunun Almanyada yaptığı tesirleri göstermek üzere Alman matbuatının neşriyatından anıyoruz. Meselâ, yarı resmi Deutsche Diplomatisch-Plitische Korrespondenz, doktor Hodza'nın beyanatından bahsederken meseleyi onun anlayış tarzında, büsbütün başka olan bir şekilde mütalea ediyor. Hodza'nın tarihî bir zaruret olarak kabul ettiği hâdiseyi, Alman hariciyesinin dilini taşıyan bu organ, sadece bir Dikkat hâdisesi diye tavsif ediyor ve ondan sonra da Çekoslovakya'daki Almanların Çekleştirilmesi için neler yapıldığını anlatarak bu işler karşısında eğer Almanyanın teşekkür etmesi bekleniyorsa aldandılacağını ilâve ediyor.

Çekoslovakya başvekilli, bu memleketin hududlarına dokunulamaz olduğunu, Çekoslovakyanın varlığını temin eden muahedelerin bu gibi ihtimallere karşı kâfi bir emniyet kuvveti teşkil ettiğini söylemeğe nedense lüzum görmüştü. Alman mahafili bu meseleler üzerine göz atmaya bile lüzum görmüyor ve sadece Dikkat nazariyesinde sabit kalmakla iktifa ediyor.

★

Demek oluyor ki Almanya, Çekoslovakya Almanları hakkında da tezini ortaya atmış ve üzerinde ısrar ediyor. Çekoslovakyanın dahilî işlerine müdahale etme veya müdahale etmeme meselesi, Çekoslovakyanın hududlarına dokunulabilir veya dokunulamaz oluşu bunlar ayrı meselelerdir. Bu meseleler mesele olup dururken öbür tarafta Almanyanın bu memleketteki Almanlar hakkında bir görüş tarzı vardır ve bu görüş tarzı üzerinde Almanya ısrar ediyor. Su halde yakın bir zamanda...

Resimli Makale:

Hayat uçsuz bucaksız bir ormanlığa benzer. Oraya atılan kendi zekâ ve cesaretile mezyetine göre ya kaybolur, yahud da varmak istediği hedefe kavuşur. İstina edeceği yegâne varlık yalnız ve nihâsıran kendi varlığıdır, muvafakiyet şanslarının çokluğu veya azlığı insanın kendi varlığının iyi hazırlanıp hazırlanmamış olmasına bakar.

20 inci asır radyoyu icad etti, sesli ve sessiz sinemayı buldu. Gökyüzünü tayyarelerle doldurdu, toprağı bile binbir türlü nakil vasıtaları ile kapladı. Bu itibarla bugünün nesli dünün neslinden caha şanslıdır. Mücadele için daha mücehhezdir. Bununla beraber hayat dehlizlerinde kaybolmamak dün olduğu gibi bugün de insanın kendi varlığının derecesine bağlıdır.

Güvenilecek kuvvet...

Sözün Kısası

Okunacak var, Okuyan yok.

E. Talu

Okumak zevkini tatmış olanlar, geçen seneler, kitabcılarda —roman ve hikâyeden gayri— okunacak, dişe dokunur ciddi eser bulamadıklarından şikâyet ediyorlardı. Gündelik gazetelerden başka, memlekette mecmua vasfına bihakkin lâyik bir şey çıkmadığını da iddia edenler pek çoktur.

Halbuki, bir iki yıldır, muhtelif tabir bilen neşreyilemekte oldukları tertüme külliyyatı mühim bir boşluğu doldurduğu gibi, yurdumuzda her mizacı tatmin edecek epey mecmua da çıkmaktadır.

Şu var ki, bunları çıkarırlar, bir kişi müstesna olmak üzere, mecmualarını yaymasını, tanıttırmasını ve sevdirmesini bilmiyorlar.

Faraza, masamın üzerinde, «Ar» mecmuasının Şubat 1938 sayısı duruyor. Güzel bir kapak içerisinde, güzel sanatlarla aid zengin ve kıymetli münevverecilerle, estetlere hitab eden bu derginin, Türkiyede acaba kaç okuyucusu var?

Kültürünü arttırmak, duygularını inceltmek, ayda bir, yirmi kuruş gibi binnisbe az bir para mukabilinde güzel sanatların tarihine, felsefesine, cereyanlarına vukuf peyda etmek, okuyucu vaatandaşlardan hiç değilse yüzde onunun endişesi olmamalı mıdır?

Gene, Halkevlerinin, bilhassa Ankara ile Eminönü Halkevlerinin dergileri en müşkülpeşend fikir adamlarını memnun edecek, ciddi çalışmaları müstenid, enteresan yazılarla dolu, nefis bir mecmuadır. Bunları, gönüllü çok isterdi ki, yurdumuzun genç, ihtiyarı —eski tabiri ile— hırzican ederek okusunlar, ve milli harsımızın hususiyetlerini öğrenmek için kendilerine sunulan bu fırsatlardan istifade etsinler.

Fakat yukarıda da dediğim gibi bu dergileri her müvezzide, her kitabcıda bulmanın imkânı yoktur. Meselâ ben, Eminönü Halkevinin neşriyatını elde etmeğe can atığım halde, bir çokları, hattâ hemen hiç birini burada, Ankara'da bulamadım.

İhtimal ki Halkevleri, dergilerine doğrudan doğruya abone kaydını, müvezziler marifetile perakende satış tercih ediyorlar. Ancak herkes toplu para verip de birkaç mecmuaya birden abone olamaz. Bilfarz abone olabilecek kudrette bulunsa da, mecmuayı bir defa, iki defa görmeli, beğenmeli, heveslenmeli ki o fedakârlığı ihtiyar edebilsin.

Bütün bunlarla beraber, şu bir iki yıldır piyasada pek çok okunacak neşriyat olduğu, fakat okuyucular sayısının bu neşriyat bolluğu ile mütenasib bulunmadığı çok acı bir hakikattir.

E. Talu

Almanya'da radyo abone-lerinin sayısı artıyor

Berlin 8 (A.A.) — Almanya'da radyo abone-leri sayısı bir martta dokuz buçuk milyon olmuştur. Bu mikdar bir şubatta dokuz milyon 360 bin idi. Demek ki bir ayda yüz kırk bin artmıştır.

TAKVİM

MART

Kümü senesi 1363	9	Arabî senesi 1367
Şubat 24	Resmî senesi 1938	Kasım 122

ÇARŞAMBA

GÜNÜŞ		Muharrem		İMSAK	
S.	D.	S.	D.	S.	D.
12	13	10	37	4	46
6	21	6	21	4	46
OĞLU		İKİNCİ		AKŞAM	
S.	D.	S.	D.	S.	D.
6	17	9	32	12	—
E.	12	20	15	40	18
Z.	12	20	15	40	18

SÖZ ARASINDA

Kral Zogonun Evlenme hazırlıkları İlerliyor

Arnavudluk Kralı Zogo, Kontes Apponyi ile 26 Nisanda evlenecektir. Bu tarih Arnavudluğun millî kahramanı İskender Beyin düğününün beş yüzüncü devir senesine rastlamaktadır.

Kral Zogonun akrabasından, Prenses Tere ile Dane düğünde dam dönürlük yapacaklardır. Resimde kendileri görülmektedir.

30 senelik ayrılıktan sonra evlenen sevgililer

Liverpool'da çocuk iken birbirlerini seven, 18 yaşlarına basınca da nişanlanan; 23 yaşlarına ise, bazı sebeplerden dolayı ayrılan bir genç kızla bir delikanlı aradan otuz sene geçtikten sonra, hiç ümit edilmedik bir zamanda tekrar buluşarak evlenmişler ve balayı seyahatlerine çıkmışlardır.

meselenin bütün ciddiyeti ve ehemmiyeti ile merkezi Avrupalı büyük bir meselesi halinde meydana çıkacağı tahmin edebiliriz. Çekoslovakya diplomasisi belki de bu meseleyi keskin şekillere girmeden mülayemet yolile halledebilir. Fakat, bu ihtimal azdır. Dava, korkunç âkibetlere gitmeden halledilecek dahi olsa, Avrupalı bu mesele vesilesile de heyecanlı ve halecanlı günler geçireceği muhakkaktır.

Muhittin Birgen

HERGÜN BİR FIKRA

Kabahat kayınpederimde

Memurun biri, müdüründen izin istemiş:

— Efendim kayınpedim öldü, izin verirsiniz cenazesine gideceğim.

Demiş, müdür memura bakmış:

— Bu ay içinde dört defa, kayınpedim öldü diye izin istediniz, buna sıkılmıyor musunuz?

— Doğrusunu isterseniz Bay müdür.. hakikaten sıkılıyorum. Fakat ne yapayım.. kabahat kayınpederimde, karısının biri ölür ölmez ötekini alıyor.

— Ben, demiş, büyük ediblik iddiasında bulunmuyorum. Fakat yalnız iki kelimeye 5000 dolar aldığımı görüyorum. Halbuki Bernard Schaw bile kelime başına ancak bir dolar kazanmaktadır. Binaenaleyh bugüne kadar edebiyat mahsulâtı ücretinin rekoru bendedir.

Haris 5000 doları alarak köyüne çekilip orada bir garaj açacakmış.

Amerikada büyük bir casusluk hâdisesi

Bugünlerde Amerikada muhtelif casusluk teşkilâtının pek mühim faaliyetlerde bulunmakta oldukları ortaya çıkarılmıştır. Cumhur Reisi Roosevelt ile Dahiliye Nazırının hususî telefon hattı gizlice casusların telefonlarına bağlanmış ve yapılan muhaverelerin kâffesi dinlenmiştir. Amerikanın mu-

kabil casus teşkilâtı mütehassısları bu

Londrada, gün geçtikçe camaatinin azaldığını gören bir kilise papazı, a-ramış, taramış ve nihayet görmüştür ki, kilise saatlerinde, halk uzun müdet vaâz dinlerken, aynı zamanda da eğlenecek bir şey aramaktadır. Bunun üzerine şöyle bir ilân vermiş:

«Kilîsemizde, yemek, yemiş yemek serbesttir.»

Ve bu ilândan sonra kilisede adım atacak yer kalmamış.

Nihayet yıldırımın da sür'ati hesab edildi

Amerika âlimlerinin şimşegin sür'atini hesap etmeğe muvaffak oldukları Londra gazetelerinden bildirilmektedir. Bu husustaki tedkikat Nevyorkun en yüksek apartmanı olan ve (Enjair Street Pinkurt) dan yapılmıştır. Bu bina dünyada mevcut binaların kâffesinden yıldırım daha yakın bulunuyormuş. Tedkikatta bulunan Profesör Karl Markiston'un elektrik sanayii enstitüsüne verdiği raporda şimşegin sür'atının saniyede 18 bin kilometre olduğu bildirilmiştir.

Bu binanın tepesinde şimşekten evvel bir alev görülmekte ve bu alev yılankâvî bir şekilde yere kadar inmekte imiş. Söylendiğine göre bu alev yıldırımın düşeceğini haber vermektedir.

hususta ket'î bir ketumiyet muhafaza etmektedirler.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Aksarayda oturan bir arkadaşımız var, bu arkadaş Sirkeci'deki işine her sabah otobüsle geliyor ve her akşam otobüsle gidiyor. Fakat hayret ettiği bir nokta vardır:

Aksarayla Sirkeci arasında işleyen dört nevi otobüs vardır, Yıldız - Aksaray, Topkapı - Sirkeci, Bakırköy - Sirkeci,

Kocamustafapaşa - Sirkeci. Bu otobüslerden Topkapı - Sirkeci hattında işleyenler Aksarayla Sirkeci arasında 6 kuruş seyahat ücreti almaktadır. Aynı mesafe için Bakırköy otobüslerinde 10, Kocamustafapaşa otobüslerinde 7 buçuk, Yıldız otobüslerinde de beş kuruş ücret alınmaktadır.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

TELGRAF HABERLERİ

Dokuz aylık varidat 200 milyon 105 bin 78 lirayı buldu

Vergilerde yapılacak tenzilat miktarı tesbit ediliyor,
yeni lâyhalar bugünlerde Meclise verilecek

Ankara, 8 (Hususi) — Maliye Vekâletinde vergilerde tenzilat yapmak için faaliyetlere devam edilmektedir. Muhtelif lâyhalar kat'î şeklini almak üzeredir. Yeni proje bugünlerde Meclise verilecektir.

Mevsuk bir şekilde haber verildiğine göre hayvanlar vergisinde yapılmış olan tahfiflere ilâveten önümüzdeki sene at, eşek ve katırın alınan verginin tamamen kaldırılması takarrür etmiştir.

Tiftik keçiden alınan vergilerin de 5 kuruş tenzili imkânları hazırlanmıştır.

Tib ve ispençiyarı müstahzarlarından alınan istihlak vergisinin ilgası esasen takarrürdür.

Oyun âletlerinden alınmakta olan resmin de belediyelere terki cihetine gidilecektir.

Buhran ve muvazene vergilerinde bilhassa küçük maaşlı memurlardan kesilen verginin tahfifi istilzam olunmaktadır. Bu tahfif yapılırken hava kuvvetlerine yardım vergisi hariç tutulmakta, resmî ve hususî memurların istihkaklarından kesilmekte olan vergiler birleştirilmektedir. Tahfifi birleştirilen miktarlar üzerinden de muhtelif senelerde tahakkuk ettirilecek bir program tahtında yapılacaktır. Projede harç ve tahsil usullerinde kolaylık temini cihetine bilhassa itina edilmiştir.

Diğer taraftan içinde bulunduğumuz mali yılın şubat 1938 sonuna kadar tahsilât miktarına aid malûmat gelmiştir. Bu senenin 9 aylık tahsilât miktarı 200,105,078 liraya baliğ olmuştur. Bunun 188 milyon 734 bin 49 lirası haliye, 11,371,029 lirası da sabika tahsilâttir ve geçen mali yılın 9 aylık tahsilâtına nazaran hakiki fazlalık 20 milyon 766 bin, 317 liradır. Tahsilâtın bu seyri Mecliste bulunan 1938 mali yılı bütçe varidat tahminlerini temin etmektedir. Bütçe hazırlanırken vergilerde yapılacak tahfif ve ilgalar dahi bittabi gözönünde bulundurulmuştur.

Hatayda Türklere karşı tazyikler tekrar başladı

Kırıkında bir Türk Ermenilerin kahvesine girmekten menedilmiş ve 2 ay hapse mahkûm ettirilmiş

Alexander 8, (Hususi) — Fransız ermeni ile Sancak hükümet erkânı İttihadî Tâni teşkilâtını takviyeye karar vermişlerdir. Bu işin ancak para ile başarılması için satılık şahıslar aramaktadırlar.

Kırıkında, 8 (Hususi) — Kırıkında Osmanlı Hodor Leonyan kilisesinde Ermeniler bir hitabe öyliyerek Türklere anlaşmanın aleyhinde bulunmuşlardır. Leonyan memurlarının bir âletidir.

Türk aleyhtarları olan polis komiseri nüfuzundan istifade ederek Necati adında birini Türk propagandası yapıyor, diye

Ermenilerin kahvesine girmekten menedilmiş ve mahkemeye tevdi ederek iki ay hapsedirilmiş.

Bir başka Türkü de şapka lehinde bulunuyor diye mahkemeye vermiştir. Polis komiserinin bu hareketi terör yaparak Türklere lehine artmakta olan cereyanı durdurmaya çalışmaktadır.

Reyhaniye, 8 (Hususi) — Anzavurla tesriki mesai etmiş olan Çerkes Osman oğlu Hasan Reyhaniyeye naklolunmuş ve milis kumandanlığına tayin edilmiştir.

Çin ordusu mevcudunu günden güne arttırıyor

100 bin kadar tahmin edilen Çinli çeteler Japonların gerilerine müessir akınlar yapmaktadırlar

Hankov 8 (A.A.) — İngiliz ve Amerika nüfuz rütbeli subaylarının müşahedelerine göre, şimali Çinde sayısı 100 bin kadar tahmin olunan Çinli çeteler Japon ordularının gerilerinde harekette bulunmakta ve müessir akınlar yapmaktadır.

Diğer taraftan Çin ordusu mevcudunu yeni alınan askerlerle arttırmış ve bir kaç kırka da yeniden teşkil etmiştir.

Tenebi müşahidelerin kanaati şudur ki, Çinli Sarı nehrin cenubunda yeni bir Japon taarruzunu muvaffakiyetle durdurabilecek vaziyete gelmişlerdir. Muhtemelen Çinli çeteler Çini daha uzun seneler istilâ edemeyecekleridir.

memektedir. Filhakika, Japonlar, Çinlilerin Japon ordusu gerilerine şiddetli hücumlarda bulunmaları sebebinden bundan vazgeçmiş gözükmediler.

Çinlilerin muvaffakiyetleri
Hankeo 8 (A.A.) — Çin telgraf ajansı, 7/3 tarihile tebliğ etmektedir:

İki Çin kolu mahirane bir surette bir yan hareketi yaparak Sinsang, Uei Uei ve Haranın şimalinde demiryolu üzerinde mühim şehirlere varmışlardır. Şiyuandaki Japonlar Uensien'e doğru çekilmişlerdir.

Çinlilerin zayıflığı
Şanghay 8 (A.A.) — Röyter bildiriyor: Bir Japon salâhiyetkar memuru, Çinlilerin şimdiye kadar verdikleri zayıflığın 800 bin kişiye yükseldiğini ve hâlen muhtelif cepheelerde 500 bin Çinlinin harb etmekte olduğunu bildirmiştir.

Makineye verilirken

Bir Fransız torpidosu taarruza uğradı

Paris 9 (A.A.) — Liberte gazetesi, Fransız Pursulyant torpido muhribinin bir ispanyol harb gemisinin taarruzuna uğrayarak Vendres limanına girdiğini ve iki kişinin yaralandığını bildiriyor.

1940 olimpiyadları mutlaka

Tokyo'da yapılacak

Tokyo 9 (A.A.) — Japon spor teşkilâtının dışarıya yabancı gazetecileri kabul ederek olimpiyat oyunlarının herhalde Japonya'da yapılacağını söylemiş ve evvelisi gün nazir tarafından yapılan beyanatın kismen tahfif anlaşıldığını, hükümetin partilerin olimpiyat oyunlarına asla muhalif olmadıklarını, ancak muhtemel yeni zorlukları göz önüne alınmasızın kaydetdiklerini, o-

limpiyat planlarının tatbik edileceğini ve bütçenin de parlamentoda kabul edilmiş olduğunu bildirmiştir.

İspanya hükümetinin ve Francocuların deniz kuvvetleri

Barcelona 9 (A.A.) — Balears ve Kanarya vapurları İspanyol bahriyesinin en yeni ve en iyi teçhiz edilmiş harb gemileri idi. İki filo arasında mevcut muvazene farkı şimdi oldukça azalmış bulunuyor. Liberdad gemisi Almirante Cervera tipindedir. Buna binaen cumhuriyetçiler, şimdi iki kruvazörü, ta- mirden bir zırhlı ve asilerinine çok fakir bir denizaltı destroyeri filosu mevcuttur. Asilerin yalnız iki kruvazörü ve pek az müessir olarak tesli edilmiş bir ticaret filotillası vardır.

Çekoslovakya'daki Alman ekalliyeti

Bir Alman gazetesi muhtariyet taleb ediyor

Berlin 8 (Hususi) — Çekoslovakya Cumhuriyeti Beres'in Sunday Times gazetesine yaptığı beyanatı mevzuu bahseden yarı resmî Korrespondence gazetesi, Çekoslovakya'daki Alman ekalliyetine idari muhtariyet verilmesini istemektedir ve Çeklere, Almanya ile dost bulunmayan herhangi bir devlete dostluk münasebeti tesis etmemelerini tavsiye etmektedir.

Aynı gazete sözlerine devamla diyor ki:

«Ekalliyet meselesinin dahili bir mesele olduğu ve yabancı müdahale kabul edemeyeceği doğru değildir. Esasen Çekoslovakyanın tabii sahasına dahil olmayan Fransa ve İngiltereye B. Beneş'in bu ekalliyetler meselesi ile faal bir surette alakadar olmak hakkını tanıması cidden garibdir.»

Osmanlı Bankasından Alınan kredi

Ankara 8 (Hususi) — Müzeyyel bir mukavelename ile Osmanlı Bankasının açtığı 1,250,000 liralık muvakkat kredinin ilk taksiti geçen mayıs sonunda verilmiştir.

250 bin İngiliz lirası olan ikinci taksitin de önümüzdeki mayıs sonunda verilmesi tebliğ edilmiştir.

Yeniden alınacak 500 bin İngiliz liralık kredi münasebetiyle Maliye ve Banka arasında mukavele hükümünü tadil eden bir anlaşmaya varılmıştır. Hazinesin ödenmiş ve ödenecek olan iki taksit mecmuu 500 bin İngiliz lirası Hazine emrine amade tutulacaktır. 1 Haziran 1938 tarihinden itibaren 3 müteakib mali sene içinde her sene 250 bin İngiliz lirası olarak verilecek taksitler tevhit olunacak ve bu suretle yeniden tesis edilecek kredinin mecmuu 31 Mayıs 1941 tarihinden başlamak ve 31 Mayıs 1946 da bitmek üzere 5 mali sene zarfında ödenecektir.

İtalyanın Negüse Tekliflerde bulunduğu Tekzib ediliyor

Roma 8 (A.A.) — Stefani ajansı, «İtalyan hükümetinin sabık Negüse bazı tekliflerde bulunduğu hakkında bazı Fransız gazetelerinin başka gazetelerden alarak neşrettiği haberleri» kat'î surette yalanlamaktadır.

Buhran ve muvazene Vergilerinde tenzilat

Ankara 8 (Hususi) — Vergilerin hafifletilmesi yolunda yapılan tedkiklerde buhran ve muvazene vergilerinde bilhassa küçük maaşlı memurların istihkaklarından kesilen verginin indirilmesi derpiş olunmaktadır. Bundan başka hayvanlar için alınan vergi miktarları da indirilecektir. Koyundan 10, tiftik keçisi için 5 kuruş alınacak, at, eşek ve katır için hiç vergi alınmayacaktır.

Bu Sabahki Gazetelerde Gördüğümüz Fikirler

Cumhuriyet — Abidin Daver «Hem nalına hem mabına» sütununda bir Bulgar gazetesi, İtalyanın Habeşistanda bir milyon mevcudlu mükemmel yetiştirilmiş bir ordu vücuda getirmiş olduğu hakkında verdiği havadisin doğru olamayacağını ispat ediyor. Bunun her şeyden evvel bir zabıt kadrosu, zaman ve sanayi meselesi olduğunu kaydettikten sonra: «Ordu fabrikadan çıkmaz» diyor.

Tan — Ahmed Emin Yalman, yakın mazimizin tarihini zaptetmekteki ihmallerimizin affedilmez bir hata olduğunu yazıyor ve diyor ki:

«Yakın mazimizin tarihini bir an evvel yazmaya hazırlanmayı, inkilâb müzesini canlı bir hale koymayı, yakın tarihe aid vesika ve eserleri bir araya getirmeyi ilk ihtiyacılardan biri saymalıyız.»

Kurum — Hasan Kumçayımın kamçı cezası başlığı altında yazdığı fıkradan bir kaç satır alıyoruz:

«Tezrübe göstermiştir ki, kamçı ile dövmek bazı sınırlı çocuklar üzerinde faydalı tesir yapar, hele bir kısım kadınlar vardır ki bunlar adetâ dayaktan zevk alırlar. Bu gibi kadınların bozulan sınırlarının muvazenesi ancak kamçı ile yerine gelebilir.»

Paraşütle Atlama Rekoru kırıldı

Fir Fransız paraşütçüsü 10800 metreden 3 dakika 8 saniyede yere indi

Şartri 8 (A.A.) — Fransız paraşütçüsü Vilyams bugün öğleden sonra dünya paraşütle atlama rekorunu kırmıştır. Bu rekor şimdiye kadar 7900 metreden 142 saniye serbest atlama ile Sovyet paraşütçüsü Evdokimof'ta idi. Vilyams, 10.800 metre yükseklikten atlanmış ve bu mesafenin takriben 10.600 metresini serbest yani paraşütsüz inmek suretine iki dakika 50 saniyede kesmiştir. Vilyams paraşütünü, yere 200 metre kalınca açmış ve bu 200 metre paraşütlü inişi 18 saniyede yapmıştır.

Kral Zogo 27 nisanda Evleniyor

Tiran 8 (A.A.) — İyi haber alan mehafilden öğrenildiğine göre, kral Zogo ile kontes Apopyi'nin izdivaç merasimi 27 nisanda yapılacaktır. İzdivaç şenliklerine, 23 nisanda sarayda bir kabul resmi ile başlanacaktır. İzdivacı müteakip, kral ve kraliçe şehre hâkim bir tepenin üzerinde kâin yazlık Durres malikânesine gideceklerdir.

Uzun boy şampiyonu Ömer daha iki Sene büyüyecek

(Baştarafı 1 inci sayfada)

disi 17 yaşına henüz basmıştır. Ömer beş yaşında mektebe girerek ilköğretimi bitirmiş ve babasının açtığı bakkal dükkânına çok iyi ve büyük kardeşinden daha mükemmel surette idare etmiştir. Zekâsı normaldir. 12 yaşında iken 1,88 boyunda olan Ömere o yaştanberi hazır elbise ve ayakbağı bulunmamaktadır.

Doktor Ruşen Besim Ömerin sıhhi noktadan spor yapmasını pek doğru bulmamakla beraber dev cüsseli oluşunun çevikliğine bir mâni teşkil etmeyeceğini ve bilhassa boksta muvaffak olabileceğini söylemiştir.

Nitekim Ömerin benzeri İtalyan Primo Karnera bokş şampiyonu olmuştur. Ömer tekrar köyüne dönerek dükkânına bakkallığa uğraşacağını söylemektedir. İstiklâl caddesinde bir otomobile biniciye kadar etrafını alan halkın büyük alakasını görünce Ömere hak vermek mümkün değildir. Kendi kendine rahatça bir gezinti yapamayacağı yerde yaşamak ta hayli güç olsa gerektir.

Romanya Habeşistanın ilhakını tanıyor

Paris 8 (Hususi) — Romanyanın Varşova elçisi Roma elçiliğine tayin edilmiştir.

Yakında Romanya hareket edecek olan yeni elçinin itimadnamesi, İtalya kralı ve Habeşistan imparatoru namına tanzim edilecektir.

Türk-İrak dostluğu

İki memleket Dış Bakanları arasında telgraflar teati edildi

Ankara 8 (A.A.) — Sâdabad paktının Irak parlamentosu tarafından kabulü ve tasdikî münasebetiyle Irak ve Türkiye hariciye bakanları arasında aşağıdaki telgraflar verilir alınmıştır:

Ekselans doktor Tevfik Rüşti Aras - Hariciye Vekili -

Ankara

Sâdabad paktının tasdikini büyük bir sevinçle ekselanslarına bildirmeye müsaade ederim. Bu mes'ud hâdiseden istifade ederek, başlıca âmili bulunduğunuz eserin başarılmasından dolayı samimi tebriklerimi ekselanslarına tekrar eder ve bu yeni bağın iki memleketi birleştiren çok sanımlı dostluğun daha ziyade tarsihihine hizmet edeceği kanaatini izhar ederim.

Tevfik Elsuveydi

Ekselans Tevfik Elsuveydi

Bağdad

Sâdabad paktının tasdikini bana bildirmek için keşide buyurduğunuz telgrafın vusulünü bildirmekle mübahiyim. Bu mes'ud hâdisenin iki memleket arasında ki çok dostane münasebetler tarihinde yeni bir refah ve saadet devresinin başlangıcı olacağına ve bu iki memleketi çok mes'ud bir surette birleştiren bağları daima daha ziyade takviyeye hizmet eyliyeceğine kana bulunarak, tebriklerimin ve en dostane hissiyatımın kabulünü ekselanslarından rica ederim.

Dr. Rüşti Aras

Hariciye Vekili Parti grupunda İzahat verdi

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Bundan sonra Doktor Aras Hatay meselesi hakkında sorulan suallere de müzakeratın henüz bugün başlamış olduğunu ve pek yakında bu suallere cevap verebileceğini beyan etti.

2 — Marjın Meb'usu Edib Ergin'in kanunlarımızın tek bir metin halinde toplattırılmasına dair verdiği taktir müzakere ve münakaşa edildikten sonra bu esasa dair tedkikatın yapılması için grupça ihzarî bir komisyonun teşkili kararlaştırıldı.

(A.A.)

Mısırın Sâdabad paktı Karşısında vaziyeti

(Baştarafı 1 inci sayfada)

İtaliyenin iki grup halinde birleştiren iki muhtelif pakt hakkında malûmat veriliyor. Bu paktların birisi Türkiye, Irak, İran ve Afganistan arasında akdedilmiş olan Sâdabad paktı, diğeri Hicaz ile Irak arasında akdedilmiş olup bütün Arab memleketlerinin istihkakına açık bırakılmış bulunan Arab teavünü pektir. Bundan önce birincisi siyasi mahiyetli haiz ve bu dört devletin birbirlerine karşı almış oldukları siyasi taahhüdüleri natiktir. Halbuki diğeri, daha ziyade harsî ve manevî bir teavün gayesi takib eder.

Gazete bu iki paktı bu suretle izah ve mütalea ettikten sonra Mısır için bunlardan ikincisine istihkakı icab edecek bir çok sebepler bulunduğunu gösteriyor. Birinciyse, yani Sâdabad paktına gelince, birbirleriyle hudud alâkaları ve bazı bakımlardan dolayı da siyasi menfaat istihkakları bulunan dört devlet arasında ki bu siyasi anlaşma Mısırî alâkadar eden esaslara malik değildir.

Al Mokattam'ın Sâdabad paktı hakkında vâsil olduğu netice budur. Şu halde Mısırın da bu paktı istihkak edeceği hakkındaki rivayetleri mahallinde olmayan şayialardan ibaret farketmek zarurî görünür.

Zonguldak'da ağaç bayramı

Zonguldak 8 — Bugün Zonguldak ağaç bayramı yapılmıştır.

Bir yanlışlık

Cenevrede Hatay işlerini müzakereye memur murahhasımız Numan Memencioğlu'nun dün neşrettiğimiz resminin yanında, aynı heyet üyesi olmak üzere gösterilen zevatin resimleri bir yanlışlık eseri olarak iştirak etmiştir. Bunlar, Cumhuriyet Merkez Bankası İstanbul Şubesi İkinci Müdürlerinden Bay Nazif ve inhisarlar Cibali fabrikası Müdürü Bay Bedî'dir. Ve heyete dahil değildirler. Elvevîm sehrimizde bulunmaktadırlar. Keyfiyeti ilzarla düzeltiyoruz.

Et komisyonu toplandı et narhını ibka etti

Karsdaki hayvan ihraç şirketi Rusyaya ihracat yapmıyacak, kasablık hayvanlar İstanbula gönderilecek

Et komisyonu dün toplanmış, fiyatları ibka etmiştir.

Şehir Meclisi bugün fevkalâde toplantısını yapacaktır. Et işlerini intizama sokma için belediye reisliği meclisten 250 bin liralık tahsisat isteyecektir.

Belediye İktisad Müdürlüğünden üç mürakib et satışlarını kontrol etmişler ve tesbit edilen fiattan yüzde et satılmadığını görmüşlerdir.

250 bin liralık tahsisat ile belediye İstanbulla bir miktarda kasablık hayvan getirilmesini temin edecektir. Denizyolları idaresi İstanbula hayvan sevki için iktiza eden vapurları hemen hayvan ihraç mntakalarına gönderileceğini belediye bildirmiştir. Üçüncü umumî müfettişlik ve İzmir belediyesi kasablık hayvanların İstanbula

buluş gönderilmesi için faaliyete geçmiştir.

Rusyaya hayvan ihraç etmek için geçen sene Karsda teşekkül eden hayvan ihracat şirketinin bir sene zarfında yetmiş bin lira zarar etmiş olduğu görülmüştür. Bu sene bu mntakadan hayvan ihraç yapılmıyacak, mevcut hayvanlar İstanbula sevk olunacaktır. Denizyolları umum müdürlüğü Karadeniz için haftada bir gün İstanbula kasablık hayvan getirilmesi için ihdas ettiği vapuru Ege mntakası için de ihdas edecektir.

Her hafta bir vapur, lâzım olan hayvanı İzmirden alıp İstanbula getirecektir.

Hayvan borsasından kilo başına a-yakta tartılan alman beş para ücret iki buçuk paraya indirilmiştir.

Dün Karadenizde fırtına çıktı

Bir mavna battı, tayfaları kurtuldu

Dün bir aralık Karadenizde müdhiş bir yıldız karayel fırtınası çıkmış, 3-4 saat bütün şiddetle devam ettikten sonra kesilmiştir. Fırtına birdenbire patladığı için Karadenizde bazı kazalar olduğu tahmin edilmektedir. Maamafih dün akşam geç vakte kadar hiç bir kaza haberi alınmamıştır. Yalnız İstanbuldan Karaburuna gitmekte olan İlyas kaptan idaresindeki 28 tonluk Cumhuriyet adlı bir mavna fırtınanın tesiriyle Karadenizde Terkos mevkiî önlüğünde devrilererek batmıştır. Mavnada bulunan İlyas kaptan ile müret-tebattan Ahmed ve Hüseyin yüzerek kurtulmuşlardır.

Giresun 8 (A.A.) — Şiddetli esen batı karayel rüzgârından denizde fırtına başlamıştır. Gelmesi beklenen vapurlar, yakın limanlara sığınmışlardır.

Toprak bayramı

Bayram yurdun her tarafında kutlanacak, o gün köylüler çalışmıyacaklar

21 Mart memleketinde toprak bayramıdır. Toprak bayramı yurdun her tarafında kutlanacaktır. İstanbulda toprak bayramı Halkalı Ziraat mektebinde tes'îd edilecektir.

Bu bayramı tes'îd için büyük bir program hazırlanmaktadır. Vilâyet, belediye, parti ileri gelenleri ile köylüler bayramda bulunacaklardır.

Mektebin profesörleri toprağın hayati kıymeti hakkında konferanslar vereceklerdir. Bundan sonra kır yemeği yenilecek, millî oyunlar oynanacaktır. O gün, toprak istirahat bırakılacak, köylüler de çalışmıyacaklardır.

Elektrik şirketle Müzakereler Tekrar başlıyor

Elektrik şirketi idare merkezi âzâsından Döbari ve Klakin Avrupadan dün şehrimize gelmişlerdir. Bu iki murahhas yakında Ankara'ya giderek Nafia Vekâleti ile kat'î müzakereye başlayacaklardır. Nafia Vekâletile şirket arasında cereyan eden muhabereleden sonra şirket vekâletinin bazı tekliflerini kabul etmişti. Bu teklifler arasında 18 milyon liralık yeni tesisat yapması, şirketin sermayesinin tesbiti işi ve halktan fazla olarak alınan 3 milyon liranın iadesi vardı.

Yüksek tedarisat müdürü Ankara'ya döndü

Maarif Vekâleti Yüksek Tedarisat Umum Müdürü Cevad Üniversitede bütçe hazırlıklarını, yüksek muallim mektebinde yapılan ilâvelî inşaatı, Güzel San'atlar Akademisinin faaliyeti gözden geçirmiş, dün akşam Ankara'ya dönmüştür.

Tokatliyan salonlarında

Perşembe akşamı verilecek gala...

Dün akşam şehrimizin maruf salonları olan Tokatlıyanda alkış tufanları toplayan Berlin Wintergarten yıldızlarından Lillian ve Ronald'ın yaptıkları resmi kûşad büyük bir hâdise olmuştur.

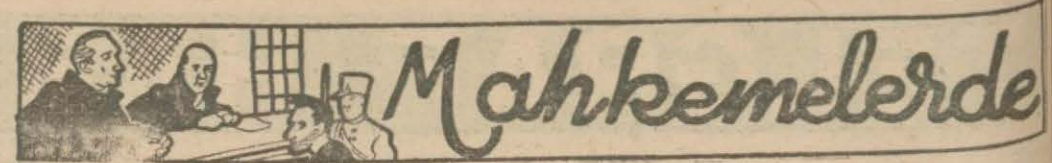
Bu çift dansör: Akrobatik ve kıvrak eksantrik dansları ile şehrimiz birinci sınıf salon halkının memnuniyetlerini celbedecek numaralar göstermişlerdir.

Maestro Gregor bu dansörleri orkestrasına refakat etmek üzere angaje ederek tam bir isabet göstermiştir.

Bu mükemmel çift her gün matine ve suarelerde numaralarını halka takdim etmekle beraber bu perşembe hazırlanmakta olan; **PARİS GECESİ**

Suaresine de iştirak edecektir. Bu suarede gala için dekoratör Bay Vahan büyük dekorlar ve tablolar hazırlamaktadır. Suare yemeği (Paris'in meşhur Eysel kulesini birinci katında) verilecektir.

Her perşembe yapılan galalarda kalabalık nazari dikkate alınarak bu perşembe iki salon içinde dekorlar hazırlanmıştır ve bu suare için hazırlanan (Bal Müzet) Gregor orkestrası tarafından çalınacaktır.

Üsküdar adliyesini yakan adam dün de muhakeme edildi

Suçlu şahidlerin söylediklerini inkâr ediyor ve "Zaten beni polis arıyordu, dosyama yakmakla bir şey kazanmazdım ki yangın çıkarayım", diyor

Üsküdar adliye binasını yakmaktan maznun Nureddinin muhakemesine Ağırceza da dün de devam edilmiştir.

Dünkü celsede bir çok şahidler dinlenilmiştir.

Üsküdar adliyesinin sabık odacılarından şahid Ali eski ifadesini tekrarlar şunları söylemiştir:

— Hâdise gecesi içimde bir sıkıntı vardı. Bu sıkıntı ile gece dolabdan tabancamı almıştım.

Saat iki sularında uyandırdılar. Bir de bakayım ki, kaplamalar tutuşmuş.. yanıyordu.

Telefona koştum. İtfaiye geldi. Fakat bir müddet su bulamadı. Hâdiseden iki gün sonra raydı. Beni tevkif etmişler, sonra kefaletle serbest bırakmışlardır.

Akşam üzeri Nureddin yanıma geldi. Bana geçmiş olsun, sana bir şey gelmez. Sen Antep'lisin, ben de Arabkirlil.. Bizden birbiri-mize bir fenalık gelmez. Başka dosyalar neden yandı da, benimki kurtuldu, dedi. Üzerinde bir titreme vardı.

Reisin suçluya sorması üzerine, şahide i. tiraz eden Nureddin:

— Bunlar müretteb şeylerdir. Ben, ne Antepliyim, ne de Arabkirlil, İstanbulluyum. Bu şahitle konuşmuş olabilirim. Benim 2,5 sene süren cürüm tasniinden bir davam vardı. Sonra, beraet ettim. Bunun için bütün adliye erkânını tanırdım. Beni zaten polis arıyordu. Evrakım yansa ne olur, yansa ne olur?.. demiştim.

Dün dinlenen şahidlerden bakkal Mahmud ta, demiştir ki:

— Paşakapısının dükkânım vardır. Suçlu, hâdise gecesi benden iki şişe ambalajlı 22 lik rakı aldı. Saat 8,5 da dükkânımı kapadım. Bu sırada Nureddin kapıda odacı Osman ve daha başka kimselerle konuşuyordu. Saat 10 da tekrar dükkânımın önüne geldim. Birkaç kere soyulmuşum. İçimde şüphe vardı. Bu sırada jandarma daresinin önünden iki kişinin koştüğünü gördüm. Bunlardan biri Nureddindi, sanırım.

Duruşma gelmiyen şahidlerin celbi için talik edilmiştir.

Tekifhanedeki yaralama hâdisesinin muhakemesi

Tevkifhanede geçen bir yaralama hâdisesinin duruşmasına Sultanahmed 1 inci sulh ceza da bakılmıştır.

Suçlu Süleyman jiletle mevkuf Hasanı yaralamıştır. Suçluların ve şahidlerin anlatmasına göre, hâdise katilden mevkuf Remzi ve Süleymanla, cerhten mevkuf Hasan arasında bir sohbet esnasında durup dururken çıkan bir münaza sonunda olmuştur. Duruşma birkaç şahid celbi için talik edilmiştir.

Bekirliköyündeki cinayet davasına başlandı

Silivride Bekirlik köyünde, bir koyun yüzünden Fehmi öldüren Sezainin duruşmasına Ağırceza da dün başlanılmıştır.

Suçlu sorgusu sırasında, hâdiseyi şöyle anlatmıştır:

— Hâdiseden bir gün evvel benim koyunlarından biri Fehmin sürüsüne karışmıştı. Hâdise günü geçerken Fehmin çobanından koyunu istedim. Fehim ağaya şöyle, dedi. Bu sırada Fehim evden çıkarak, koyun benimdir, dedi. Küfretmeğe, sonra da beni soypayla dövmeye başladı. Korkutmak maksadıyla bir el yere silâh attım. Gene hücum etti. Bir el daha attım, işte, o zaman yaralandı, yere düştü.

Bu akşam MELEK'te

Holivudun SARIŞIN MABUDESİ
JEAN HARLOV ve CARY GRANT
FRANCHOT TON

tarafından yaratılan nefis bir aşk, güzellik ve heyecan şahesesi

S U Z Y

Ayrıca: Paramount dünya havadisleri. Numaralı koltukların erkenden aldırılması rica olunur. Tel. 40868

Herkesin zevk ve merakla göreceği büyük film. Yarın akşam TÜRK sinemasında büyük gala suvaresi olarak

İstiklâl Fedaileri

Fransızca
WILLI BIRGEL - HANSI KONTEK - URSULA GRABLEY - VICTOR STAAL

Aşk - İhtilâl - Müzik - Herp - Saraylarda raks, zevk ve saf âlemleri devam ederken binlerce kahraman, istiklâl uğrunda dehşet içinde mücadele ediyordu.

Ticaret işleri:

Tiftik standardizasyonuna lüzum görülüyor

İstanbul Ticaret ve Sanayi Odası, Vekâletin talebi üzerine hazırladığı tiftik hakkındaki raporu Vekâlete göndermiş bulunmaktadır.

Raporda tiftiğin müstahsil tarafından standardize edilmesinin muhtelif noktalardan faydalı olacağı tebarüz ettirilmiştir.

Yeni gümrük beyannameleri

Dün Gümrükler İdaresinde İstanbul gümrük Başmüdürü Mustafa Nurinin riyasetinde şube şeflerinin iştirakle bir toplantı yapılmış ve yeni idhalât beyannameleri hakkında görüşülerek bazı kararlar verilmiştir.

Yeni idhalât beyannameleri bir Marttan itibaren kullanılmağa başlanacaktır. Fakat beyannameler tam olarak hazırlanmadığı için noksınların ikmal edilerek önümüzdeki ay başından itibaren tatbik mevkiine konulması kararlaştırılmıştır.

Nisandan itibaren bütün gümrüklerde idhalât beyannamelerinin şekli tamamen değişecektir.

Mafim olduğu üzere idhalât beyannameleri, idhalât eşyasına müteallik gümrüklerce yapılacak muamelelerin, giren malın antrepodan çıkıncaya kadar olan safhasının esasını teşkil etmektedir. Bir hayli eski şekilde olan şimdiki idhalât beyannameleri bugünkü ihtiyaçları tamamen karşılamamaktadır. Bilhassa gümrüklerde kırtasiyeciliğe meydan vermeden muamelelerin daha kısa yollarından icrası bir prensip olarak kabul edildikten sonra defter tutma şeklinde yapılan taldit ve bir çok defterlerin kaldırılması dolayısıyla idhalât beyannamelerinin de bu yeni şekle uydurulması bir zaruret olmuştur.

Barsakçılar birlik kuruyorlar

Barsak tacirleri ve barsak işleyicileri, a-ralarında bir birlik kurmağa karar vermişler ve bu maksadla bir iki toplantı yapmışlardır. Barsakçılar, son toplantılarında birliğin nizamnamesini hazırlamağa başlamışlardır.

Şehir işleri:

Öndüle makineleri hakkındaki kayıtlar

Saç makineleri için hazırlanan ve Şehir Meclisinin tasdikinden geçirilen talimatname, belediye fen heyetinden Berberler Cemiyetine gönderilmiştir. Berberler dükkânlarında bulunacakları saç makinelerini talimatnamede gösterildiği şekle sokacaklar ve ona göre saç kıvracaklardır.

İskân işleri

İskân işleri tasfiye edildiği halde gene tek tük iskan talebleri vuku bulmaktadır. Bunlardan yalnız evvelce tefiz muamelesine başlanıp da muameleleri bitmemiş olanların tekemmül ettirilmesi Dahiliye Vekâletinden bildirilmiştir.

Belediye za'ıtası talimatnamesine yeni maddeler ilâve ediliyor

Radio anteni, sinema, küçük ve büyük fabrika ve imalatханeler hakkında zabital belediye talimatnamesine yeni maddeler ilâve olunacak. bu maddeler Şehir Meclisinin Nisan toplantısında müzakere ve kabul edilecektir.

Elektrik şebekesi ıslah e'ilecek

Elektrik tenviratı mevcut olmayan semtlerin halkı Elektrik şirketine müracaat edip mahallelerine tesisat yapılmasını istemektedir. Nafia Vekâleti bu dileklerin yerine getirilmesine şimdilik esasen mevcut tesisatın bile ihtiyacı karşılayamadığından müsaade etmemiştir. Elektrik şirketi tesisatı ve şebekeyi ıslah ettikten sonra tenvirat kenar semtlerine de teşmil edilecektir.

Poliste :

Bir fırıncı, tezgâhdarının paralarını çaldığını iddia ediyor

Üsküdar da Hâkimiyeti Millîye cadde-sinde fırıncılık eden Hasan Fehmi zabıtaya müracaatla eskidenberi yanında çalışmakta olan tezgâhdarı Ahmed'in fırının kasasını da mevcut 506 lirayı çaldığını iddia etmiş, Ahmed yakalanarak tahkikata başlanmış-tır.

Eroin satan tütüncü

Beyazıdda tütüncülük eden 55 yaşlarında Kâmilin dükkânında eroin sattığını haber alan kaçakçılık bürosu memurları dükkân-da yaptıkları âni bir araştırmada 3 paket eroin bulmuşlardır. Kâmil Asliye beşinci ceza mahkemesine teslim edilmiştir.

Bir çocuk tencereye düştü, yandı

Kasmpaşada Makaracı çarşısında oturan Abdullahın 4 yaşındaki oğlu Adnan o-dada yalnız kaldığı bir sırada mangalda kay namakta olan tencerenin üzerine düşerek vücudünün muhtelif yerlerinden yanmıştır.

Bir tramvay kazası

Vatman Niyazinin idaresindeki 6 numaralı tramvay arabası Mısırlıoğlu'ndan geçerken Yeldegirmeninde oturan 40 yaşlarında Fitnata çarparak vücudünün muhtelif yerlerinden ağırca yaralanmıştır. Yaralı Nümune hastanesine kaldırılmış, vatman yakalanmıştır.

Nâra atan sarhoş kadın

Beyazıdda Ordu sokağında oturan 22 yaşlarında Fatma isiminde bir kadın son derece sarhoş olduğu halde Şehremininde Di-bek caddesinde nâra atmağa ve gellip geçenlere satışmağa başladığından zabita tarafından yakalanarak hakkında kahunî muameleye tevessül olunmuştur.

Bir büyüücü kadın yakalandı

Beyazıdda Soğanağa mahallesinde Midhat paşa caddesinde oturan Selime adında bir kadının büyüücülük yaptığını haber alan ikinci şube memurları kendisini cürmüneş-hud halinde yakalayarak müddefumumillîğe teslim etmişlerdir.

Müteferrik:

Balıkhaneler İktisad Vekâletine bağlanıyor

Şimdiye kadar Maliyeye merbut bulunan İstanbuldaki Balıkthane Müdürlüğü ile diğer vilâyetlerdeki balıkthane memurluklarının İktisad Vekâletine geçeceği anlaşılmaktadır. Bu teşkilâtta memurlar da bittabi İktisad Vekâletine devrolunacaklardır. Fakat bu hususun ne vakit tatbik olunacağı henüz belli değildir.

İmar şubesi müdürü Ankara'ya gitti

Belediye Fen Hey'eti İmar şubesi müdürü Ziya, Dahiliye Vekâletinin daveti üzerine dün akşam Ankara'ya gitmiştir. Ziyadan yapı ve yollar kanun lâyhası etrafında malûmat istenecektir. Şube Müdürü bir hafta sonra İstanbula dönecektir.

Toplantılar :

Beyoğlu Kızılay kongresi

Beyoğlu Kızılay kongresi cumartesi günü saat 14 de yapılacaktır. Azaların kongrede bulunmaları rica edilmektedir.

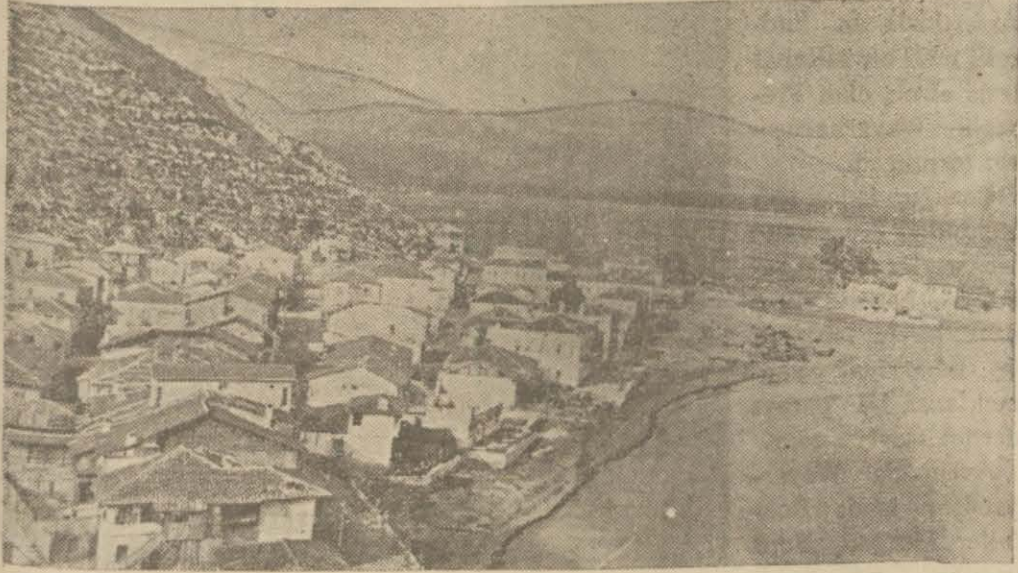
Tıp encümeni toplantısı

Türkiye Tıp Encümeninden: Türkiye Tıp Encümeni 9 - Mart - 1938 Çarşamba akşamı saat 18,30 da Etibba Odasında toplanacak ve Profesör Abdülkadir Noyan tarafından: Memleketimizde «Anemi pernicleuse» ihtilâtları ve Avrupadakilerle mukayese, Profesör Ali Esad Birol tarafından: Flebit ve anöllerin erken teşhis usulü ve yeni bir tedavi şekli hakkında tebliğlerde bulunulacaktır. Muhterem meslektaşların teşrifleri rica olunur.

Finikede yüz bin portakal denize döktürüldü

Bunun sebebi portakalların İstanbul piyasasına sevki için vesait bulunamamış olmasıdır. Portakalcılar Başvekâlete müracaat ettiler

Finikeden bir görünüş

Finike (Hususi) — Finike, Akdeniz sahilinin Antalya ve Mersinden sonra en işlek iskelesidir. Finike, Türkiye piyasasında, portakal, kereste ve çeltik cihetinden büyük bir mevki kazanmış ve bu sayede ticaretini günden güne arttırmıştır.

Kaza, evvelce 3000 dönüm portakal bahçesine sahip iken bugün 33,300 dönüm portakal bahçesine sahibdir ve hemen hemen Dört yıldan sonra memleketimiz en iyi portakal, mandalin ve limonunu yetiştirmektedir.

1937-38 yılı meyvasındır. Bugüne kadar 88 bin parça ihraç edilmiştir. Denizyollarının vapurları muntazam bir surette iskeleye uğrayıp mevcut malları alsaydı bu yekün 120 bin parçayı bulacaktı. Vapurların kit olması ve havaların bazan müsaid olmaması yüzünden yüz bin portakal çürüyüp denize dökülmüştür.

Portakalcılar bir toplantı yaparak Başvekâlete bir telgraf çekmişler ve ekspres postalarının Antalyadan sonra buraya uğraması için ricada bulunmuşlardır. Çeltik Finikede portakaldan sonra gelen ihraç malıdır. Yılda 30 bin dönüm kadar çeltik ekilmekte, bu mahsul kaza merkezindeki fabrikada pirinç haline getirilmektedir. Bu fabrika ihtiyacı kâfi gelmediğinden bu işle meşgul ticaret sahipleri çeltiklerini motörle Antalya fab-

Havza hükümet konağında yangın çıktı

Havza (Hususi) — Hükümet binasında bir yangın çıkmış, büyümesine meydan verilmeden söndürülmüştür.

Yangın hâkim muavininin işgal ettiği odadaki mangalda bulunan sıcak külden zühur etmiş, hafif hafif yanarak ortadaki keşif bir duman kaplamıştır. Bekçiler dumanı görmüşler, derhal silâh atarak etrafı yangından haberdar etmişler, halkın da inzımanı muavenetile ateş büyümeden söndürülmüştür.

Tortum postası uçuruma yuvarlandı

Tortum — Erzurumdan Tortuma giden posta fena bir havada Eleriler mevkiinden geçerken, yolun bozukluğu yüzünden aşağıdaki uçuruma yuvarlanmıştır.

O sırada atın üzerinde bulunmayan sürücü Mehmed hayatını kurtarmışsa da tenha yollarda yalnız kaldığı için, kendisini güç belâ bir köye atmıştır.

Postanın başına gelen bu kaza üzerine köyden adamlar çıkarılmış ve sürücü Mehmed de dahil olduğu halde kaza yerine gelen köylüler postayı bulamamışlar, ancak ertesi gün dereye inerek kalmın kar tabakaları altında posta paketlerini bulmuşlardır.

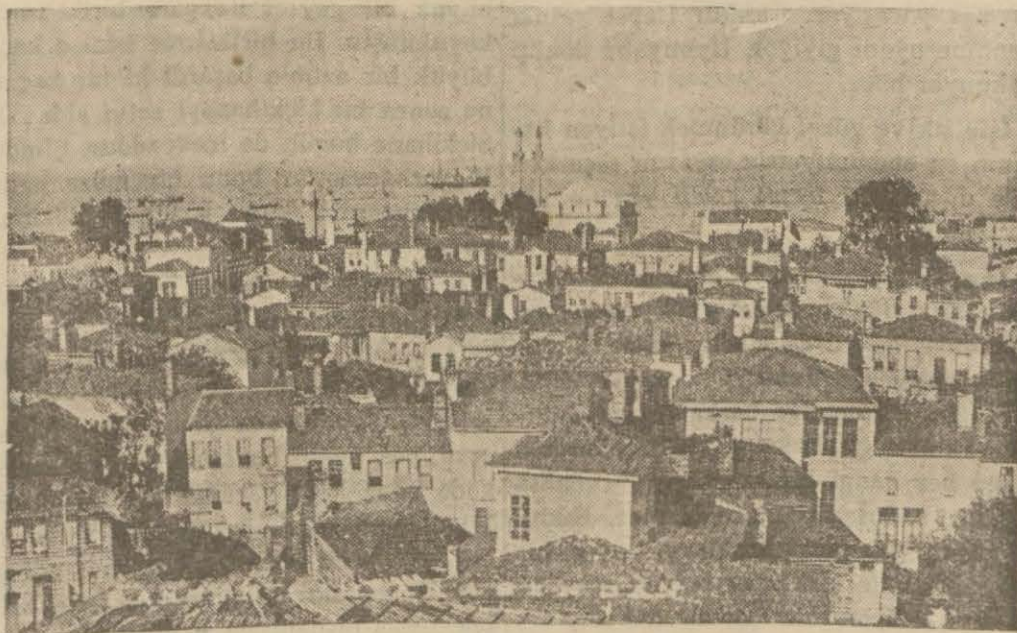
Erzurumda Şubat ayı zarfında yollar hemen hemen daima kapanmıştır. Erzurum mevsimin en soğuk zamanlarını geçirmektedir.

Posta nakliyatı sekteye uğramıştır. İstanbuldan bu hafta üç posta geleceken ancak bir tek posta gelebilmiştir.

Ürgüpte yeni bir köprü yaptırılıyor

Ürgüp (Hususi) — Ürgüp - İncesu yolu üzerinde bulunan 100 metre genişliğindeki çay ilkbahar mevsimlerinde kar ve yağmur sularından hâsıl olan sellerle taşmakta ve bu yüzden yolcular çayın her iki tarafında saatlerce beklemektedir. Nafia Vekâleti, bu çay üzerinde bir köprü yaptırılmasına karar vermiş ve faaliyete geçmiştir. 36 bin lira keşif bedelli olan bu köprü mayıs sonlarına doğru ikmal edilecektir.

Samsunda köylerin imarı işi tahakkuk ettirildi

Samsundan bir görünüş

Samsun (Hususi) — Köy kalkınma programına göre, Devgeriş, Teknepinar, Çendoğlu köyleri muntazam şoselerle şehre bağlanmıştır. Diğer köyler yolunun inşaatına da martten itibaren başlanacaktır.

Derecik ve diğer bir çok köylerde beşer sınıflı mektepler yapılmış, köy odaları kurulmuştur. Hemen bütün köyler, telefon tesisatı ile merkeze bağlanmıştır.

Köylünün bütün ihtiyaçları tesbit olunmaktadır. Mahsullere âriz olan haseratla mücadele, fidan dağıtılması, kooperatif teşkilâtı, yardım sandıkları kurul-

ması, muhtaç köylülere yardım esasları üzerinde de hassasiyetle durulmaktadır.

Samsun postahane binası

Şehrin çok muhtaç olduğu postahane binasının inşaatı, nafia idaresiyle posta idaresi arasında çıkan bir ihtilâftan dolayı durdurulmuştur. İki aydan beri tatil edilen inşaat faaliyeti dolayısıyla, hâzıranda bitmesi lâzım gelen bu lüzumlu binanın o zamana kadar bitemeyeceği anlaşılmaktadır. Yanlış yapıldığı sonradan anlaşılan bir plân yüzünden bu kadar uzun zaman inşaatın durması halk tarafından teessürle karşılanmıştır.

Köy idareleri

Hükümetin aldığı tedbirlerle modern köy idealine ulaşmak için lâzım gelen elemanlar kısa zamanda yetiştirilecekler

Nazilli (Hususi) — Köy davası yurdu - mızda ön safta gelen meselelerden biridir. Bugünkü köy idareleri günden güne iyileşmektedir. Köy kanununun tatbik edilişi köylerde tam randıman alınabilmesi için muhtarlığı; tahsile ve bilgiye istinad eden bir memuriyet, köy kâtibliğini devamlı, müstakil ve meslekî

Nazilli köylerinden birinde ihtiyar heyeti odası

bir iş haline getirmek lâzımdır. Henüz mektebi ve muallimi olmayan köylerde köy idaresi kendi haline terk edilmiş verimsiz bir varlık halindedir. Köy kanununun sarahatine göre her köyün bir kâtib olması lâzımdır. Köy kâtibleri, muhtarın emri altında köy işlerini görmekle mükelleftir. Ve ücretlerini de köy sandığından alırlar. Halbuki halihazır köy kâtibliği bu bakımdan hiç bir fayda etmemekte şekildedir. Aylarca hesabını göremeyen bir muhtar, idari işlerini ve köy umurunu gördürecek bir kâtib ele geçirmek için kazadaki köy bürosuna baş vurarak kâtib aramak ve getirmek mecburiyetinde kalmaktadır. Şimdi Dahiliye Vekâleti muhtar, köy kâtib, bekçi, sağlık korucusu, sigırtmaç... gibi köy adamlarının kadro ve ücretlerini tesbit etmiştir. Bu çok hayırlı tedbir köy idarelerini kuvvetlendirecektir. Bu mevzuada ne kadar tedbir alınsa yeridir. Köy kanununun emirlerine uygun olarak mektebi bulunan köylerde köy kâtibliğini

muayyen ücretle köy öğretmenlerine gördürmek en faydalı yol olsa gerektir. Mektebsiz köyler için de İç Bakanlığın tesbit ettiği şekilde en çok dört köye bir kâtib tayin edilmesi isabetli bir hareket olur. Hükümetin köy kalkınma davasına eleman hazırlamak ve yetiştirmek ve modern köy idealine ulaşmak gayesiyle Eskişehirde açtığı kurslarla İzmirde tesis ettiği köy üniversitesi; köyün muhtaç olduğu kâtib, kooperatifçi, san'atkâr ve muhtar, eğitmen gibi unsurları az zamanda yetiştirecek köylere dağıttığı zaman köy idareleri sür'atle düzelecek. Köyün ziraî, içtimai durumu kalkınma idealine doğru hızla ilerleyecektir. Köy muhtarlarını devamlı kurslara tâbi tutmak, yetişkin ve köy davasını kavramış köy kâtiblerini dört köyden fazla köye vermek üzere köylere tayin ederek muhtarların yanından ayırmamak ve köy idarelerini her ay iş başarma noktasından teftiş etmek teşihesiz faydalı neticeler verecektir.

Bergamada Et buhranı

Bergama (Hususi) — Kasablar kendi aralarında bir birlik yapmışlardır. Fakat birlik kasabının aleyhine olmuş, et buhranı başlamıştır. Kasabların istihdaf ettikleri gaye et fiyatlarını yükseltmektir. Bunun için geçen sene bu aylarda günde 350 sığır kesilirken bu son aylarda vasatı 38 sığır kesilmeğe başlanılmıştır. Et bulmak imkânı olmadığı için bir çok lokantalarda et yemekleri tahdid edilmiştir. Et buhranının önüne geçmek için çalışılmaktadır.

Nazillide tren ihtiyacı

Nazilli (Hususi) — Nazilli istasyonu devlet demiryollarının kalabalık ve işlek merkezlerinden biridir. Her gün akşam üzerleri olunca istasyon önünde biriken uzak yakın yüzlerce yolcu acaba bilet alabilir miyim? Otoraya binebilir miyim? diye elinde parası ile ızdırab içinde.

İzmir - Denizli otorayı gelirken bu kesif kalabalık kaynaşır, istasyon memurlarının ve jandarmanın müdahalesine rağmen herkes birbirini çığnıyarak ve daha otoraydakilerin inmesini beklemeyen otoraya hücum ederler. Kavga gürültü ile otoraya dolan dolar. Bilet alamayan ve binemiyenler teessür içinde istasyonda kalırlar. İş bu kaaarla da bitmez Ortaya güç hal girmiş olanların ayakta kalınları ve acele ile bilet falan alamamış olanlarını memurlar ve jandarmalar zorla indirirler. Böylece zalımlı yolcular bir gece daha Nazillide kalırlar. Nazilli - İzmir tarafı böyle degildir. (Nazilli - İzmir) treninden başka her gün gelip gitmekte olan Nazilli - Söke treni o tarafın ihtiyacını temin etmektedir. Fakat Nazilli - Denizli tarafında iki günde bir gelip giden posta trenlerinden başka bir vasıta yoktur. Son zamanda ihdas edilmiş olan Nazilli - Kuyucak arasındaki otobüs seferi hiç bir fayda temin etmemiş, ihtiyacı karşılamamıştır. Halk ve yolcular gene yollarda bekleyip kalmışlardır.

Bu şiddetli ihtiyacın temini için Nazilliden Denizliye kadar her gün işleyen tren seferleri ihdas etmek lâzımdır. Bu, fevkalâde güniere mahsus çok müşkülâtli yolculuğun istirahatli sekle tahvili için bu hayati zaruretini sür'atle karşılanması hem idareye, hem memleket halkına, köylüye büyük faydalar ve kolaylıklar temin edecektir. Demiryollar idaresinin

İzmir nüfusunda Artma var

İzmir (Hususi) — Şehrimizdeki alâkadar dairelerden birinin hazırladığı istatistiğe göre, 935 rüfus tahririnden sonra İzmir vilâyetinin nüfusunda her sene yüzde üç nisbetinde bir artma müşahade edilmiştir. Vilâyetin nüfusu 291,881 kadın olmak üzere 596,850 dir. Şehrin nüfusu 220,530 dur. İzmir şehrinde 35,916 kadın olmak üzere 84894 bekâr vardır. Evliler sayısı 68,668 dir. Dul sayısı 15,776 dir. Mahkemenin boşanma kararı alanlar 1043 çu kadın olmak üzere 1593 dur.

İzmir nüfusunun 151,746 sı islâm, 15366 sı musevi, 3031 katolik, 464 dü ortodoks, 304 dü protestan, 19 u dinsizdir. Gayrimüslimler yekünü 19199 dur. Son sene içinde İzmirde 1901 çift evlenmiştir.

İzmirde 29,274 ev, 247 apartman ve pansiyon, 56 otel, 79 bekâr odası, 534 baraka olmak üzere 30,105 oturmağa mahsus bina vardır. 7626 dükkâr, 113 han, 102 fabrika, 28 hamam, 195 fırın, 111 garaj, 70 ahır, 728 depo, 176 sair bina olmak üzere 9149 parça iş yeri mevcuttur. Mekteb ve resmî bina sayısı 529 dur. Bina sayısı bu suretle 39873 e balığ olmaktadır. İzmirde 10,915 su abonesi, 13,216 elektrik abonesi, 663 havagazı abonesi mevcuttur.

İzmir vilâyetinde sene 14,520 ceza davası, 23,349 hukuk davası görülmektedir. Son iki sene içinde iflâs davaları azalmıştır.

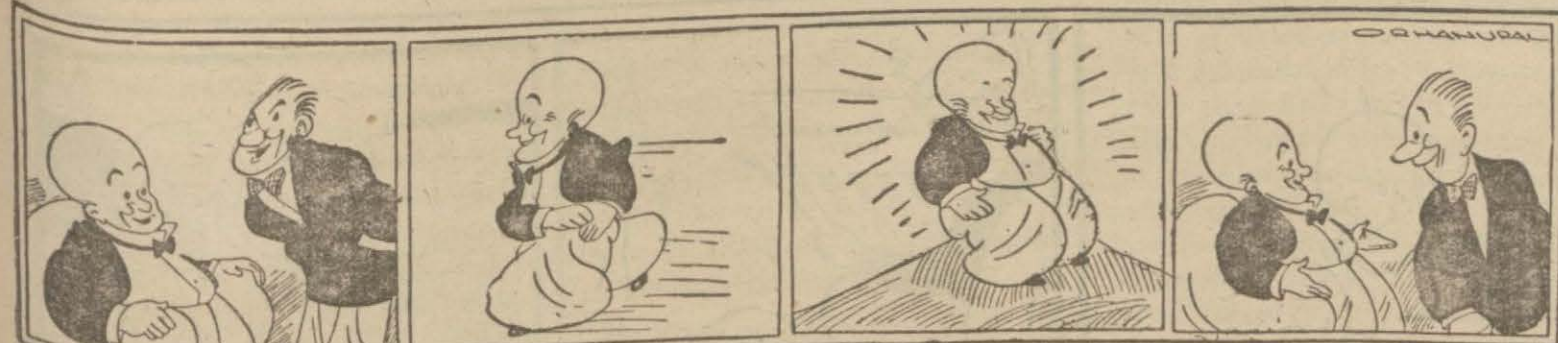
İzmir vilâyetinde civa, manganez, demir, zümpara, altın, bakır, simli kurşun, kömür, linyit, gümüş, arsenik, asfalt maddeleri vardır. İzmir borsasında bir sene 17,285,119 liralık muamele yapılmaktadır.

Malatyada yeni hastane

Malatya (Hususi) — Eski Sağlıkkevi yanındaki yeni ve modern bir şekilde yapılmakta bulunan hastanenin bina inşaatı sona ermiştir. Bu sağlıkkevi şehrin en havadar mevkiinde ve eski hastanenin itisalinindedir. Bahara kadar bütün tesisatı ikmal edileceği tahmin edilmektedir. Memleket için lüzumlu bir ihtiyaç olan bu müessese bundan sonra memleketin pek çok ihtiyaçlarını temin edecek ve bugün yatak itibarile kâfi gelmeyen eski hastaneye iyi bir yardımcı olacaktır.

Nazillilerin bu temennilerini nazarı dikate alması hevesi sevindirecektir.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki:

Hasan Bey — Şu Hitler, Mussolini, Chamberlain aralarında bir anlaşma yapacaklar ya.

... Eğer ben de aralarında olsaydım muhakkak ben kârli çıkardım.

— Neye Hasan Bey.. senin onlara faik tarafın nedir?

Hasan Bey — Sabahtan akşama kadar kırk dükkâna girer, kırkında da pazarlık ederim. Böylelikle pazarlık işinde stajım çoktur.

Hâdiseler Karşısında

NE FARK VAR

Bir köylü çarıkının önünden geçiyormuş, asılı çarıkları görmüş:

— Kim bana bir lira verirse bu çarıkların bir çiftini yerim!

Demiş, aklı fôtr şapkasından bir karış yukarıda değilse, muhakkak pabucundan dört parmak aşağıda olan biri ortaya çıkmış, kesesinin ağzını açmış: lirayı vermiş. Köylü de çarıkları güzelece yağda kızartmış, ve sırt taraftan kesimşi Kayseri pastırması yer gibi yemiş, bitirmiş.

Bu havada bir gazetede çıkmış.. fakat nasılsa benim gözüme ilişmemiştir. Tramvayda yanımda konuşurlarken duydum.. konuşarlardan biri, her şeye omuz silkmeyi:

— Bana ne..

Demeyi itiyad edenlerdendi. Arkadaşının anlattığı hâdiseye de omuz silkti:

— Bana ne..

Dedi. Öteki onun bu hâdiseyi bu kadar lâkayd karşılamasına hiddetlenmişti:

— Düşünmüyorsun, dedi, bir kere bu işin iki tarafı var: Bir lira için çarıkları yemeye razı olan köylünün vaziyetini gözönüne getir.. sonra fakir adama çarık-

ları yedirmekten zevk alan, hattâ bunun için bir liraya kıyan insanın duygusuzluğunu düşün ne fena! Çarık yenir mi birader?..

— Çarık yenir mi birader?

Diyeenin elinde sarılı bir paket vardı. Paketin sarılış tarzından içinde gıda maddeleri bulunduğu belli idi.

Meselâ yağ, pastırma vesaire..

Bir ara gözlerim dalmış... Onu çarığı yedirmek için bir liraya kıyan adama benzetir gibi oldum. Öyle ya aldığı yağın mahlut olması çok mümkündür. Pastırmanın ise daha iki ay evvel Aksarayda su taşıyan merkebin mirası olduğu pekâlâ iddia edilebilirdi. O bir kişiye değil, belki birkaç kişiye bunları yedirmekten zevk alacaktı. Hattâ bunun için birkaç liraya birden kıymıştı.

Dalgınlığımı çabuk geçti. Biraz daha düşününce adamı bu sefer de çarık yiyen köylüye benzettim ve ondan daha zavallı buldum. Köylü hiç olmazsa çarık yediğini biliyordu, fakat bu zavallı ne yediğinin farkında mı idi?

İsmet Hulusi

KADIN

Şık görünmek San'ati

Şık ve ince görünmek muhakkak ki bir para işi olmaktan çok daha fazla bir zevk ve bilgi işidir. Bu iki şey giyinmeyi bugün en ince bir san'at haline sokmuş bulunuyor. Bu san'atın dayandığı kaide şudur: Elbiseyi giyene göre seçmek... Bunun için de kumaşın cinsi, rengi, modelin şekli, giyinenin suyeti, sarışnlığı, esmerliği, hülâsa modelle model sahibinin bütün teferruatı cahüldür ve hesap edilmiştir. Sarışın bir kadına giden bir esmere gitmez. Bir iriyarıyı güzelleştiren biçim ufak tefeğe yazmaz. Bundan «şık şey ancak irile sarışına yarar» gibi yanlış bir mana çıkarılmamalıdır.

Bu hususta medence ekseriyette boş ve esassız bir kanaat var: Modeller yalnız uzun, ince ve daha ziyade sarışınlar için dir sanılıyor. Bu düşüncenin ne kadar saçma olduğunu anlamak için artistlere bakınız. Hepsini mi uzun ve sarışın?.. Hele hemen çocuk vücudlarından tutunuz da en iriyarılara kadar, ince, dolgun, daha dolgun her türlü, İspanyol gibi siyah saçlı, mat renklerinden, plâtin saçlı sarışınlara kadar her renkte olanı yok mu? Euniarın hiç birini ne estmer, ne de ufacık diye çirkin görmek insanın aklından bile geçmiyor. Hepsinin giydiği varıyor. Çünkü: Hepsini yalnız kendine uyanı giyiyor. Uymiyana dönüp bakmıyor bile...

İşte şık ve güzel görünmek isteyen kadının en ehemmiyetsiz eşyasını seçerken bile düşünmesi lâzım gelen yegâne şey de budur.

Meselâ: Yakında gene emprimelere kavuşacağız. Bir kaç senedir çok moda olan bu kumaş bu yıl da moda elbiselerin başında gelecek. Çünkü: Ondaki tazeliği, canlılığı, gözahallığı başkalarında bulunmak kabil değil. Fakat moda diye hoşuna giden her hangi bir emprimeyi almakta hiç bir kadın serbest sayılamaz. Şıklık ve güzellik kaygusu arzularımızı sıkı bir çerçeve içinde kısıtlı olarak bağlamıştır. Bu iki şeyi seviyorsanız esaretlerine seve seve boyun eğmeniz. Ya güzel ve şık görünmek için istediğinizi feda edeceksiniz, ya istediğinizi alıp güzellüğünüzden fedakârlık edeceksiniz. Hangisine razı olursunuz? Şüphe yok ki birincisine... Şu halde emprimenizi seçmeden önce şunları hatırlamak mecburiyetindedir.

1. Açık renk emprime'ler şişman gösterir.
2. Büyük desen veya çiçekli emprime'ler boyu kısaltır.
3. Renkleri göz alan emprime'ler yalnız taze, parlak cilde, parlak saçlara iyi gider.

Amerikanın ormanlar Kralı nasıl yetişti?

1840 senesinde Amerikaya beş parasız ayak basan Frederik Weyerhaeuser'in evlâdları bugün teknil Fransadan daha geniş araziye sahip bulunmaktadırlar

Bundan bir kaç sene evvel Kidnappers tesmiye edilen çocuk hırsızları Georges Philippé Weyerhaeuser isimli bir çocuğu kaçırdılar. Bu çocuk Amerikada en kudretli mali bir saltanat tesis etmiş olan Frederik Weyerhaeuser'in torunu idi.

Çocuğun iadesi için hayduklar 200.000 dolar isterler. Ailesi zabıtaya haber verip uzun boylu tahkikat ve taharriyat yaptıktan sonra bu parayı derhal tesviye eder.

Avrupada Weyerhaeuser ismi: Rockefeller, Morgan, Ford isimleri gibi mali kudreti ifade etmez. Belki bu isim bilenler de yoktur... Halbuki bu aile Amerikanın en zengin, en kudretli ailelerinden biridir.

Bu kadar zengin ve kudretli bir ailenin senelerce sessizce çalışması ve muvaffak olması ziyadesiyle dikkate değer. Weyerhaeuser ailesinin servetinin mühim bir kısmını ormanlar teşkil etmektedir. Öyle ormanlar ki bugün bütün Fransa arazisini kolayca içine alır.

Bugün Amerikan orman işletmelerini idare eden dört Weyerhaeuserlerin babaları: Frederik Weyerhaeuser harbi umumiden evvel vefat ettiği vakit arazisinin vüs'atı: 550.000 kilometre murabba idi. Frederik 1840 senesinde Amerikaya hicret etmişti. On parasız bir halde Amerikaya ayak basan genç Frederik bir kaç hafta sonra Illinois eyaletinde Rok Island şehrindeki büyük bir biçkhaneye çırak olarak yazılmıştı.

Zamanın «self-made-men» leri gibi büyük bir gayret ile para biriktirmeğe koyulmuştu. Bu biriktirme işini o kadar büyük bir azimle başardı ki bir kaç sene sonra bu biçkhaneyi satın aldı. Bu biçkhaneye bugün de mevcuttur. Şimdiki Weyerhaeuserler bunu bir müze haline getirmişlerdir. Tıpkı Kruppun dökümhanesi gibi.

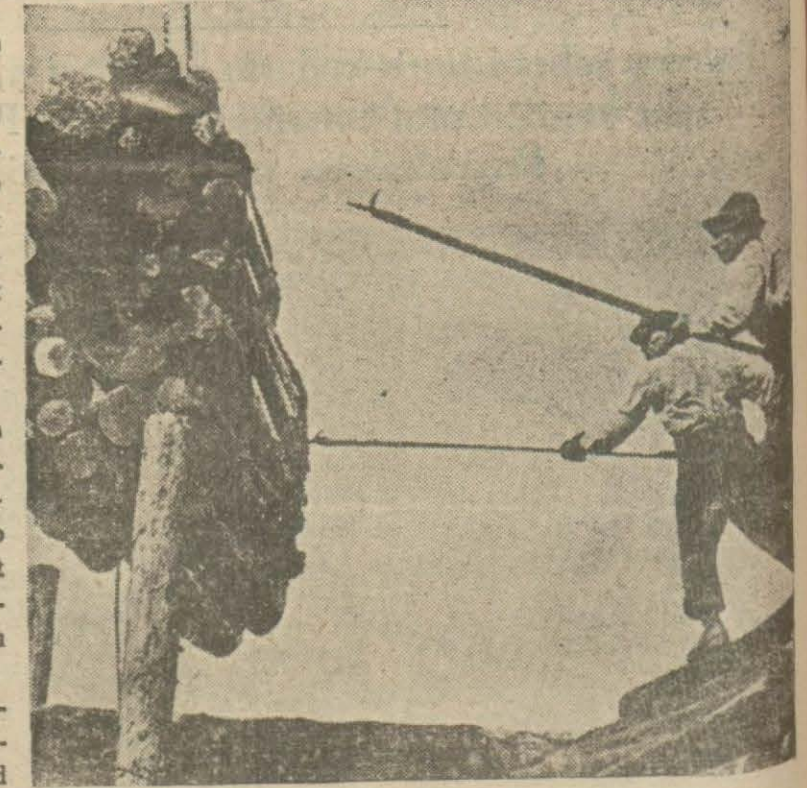
Weyerhaeuserin kudret ve zenginliğine şaık olan fikir çok basit idi.

O tarihte Amerikan ormanlarının pek bakımsız olduğunu: ağaçların geliştiği güzel kesildiğini gören genç Alman oduncusu, pek yakın bir atide şimali Amerikada ağaç kalmıyacağını ve bu yüzden Midwest ormanlarının çok para edeceğini tahmin ederek biriktirmiş olduğu paranın hepsini bu uğurda sarfetti. Balta görmemiş ormanların hektarı o vakit 3 dolara satılıyordu.

Frederik Weyerhaeuser her gün bir mikdar orman alıyordu. Amerikada ilk odun spekülasyonu o ihdas etti denilebilir. Nihayet ormanın hemen hepsini satın aldıktan sonra beklemeğe başladı.

1872 senesinde Minnesota eyaletinde Saint Paul şehrinde bugün müze haline atan şehir kurdu. Kendisine rakib olmak istdadında bulunanları birbirlerine düşürdü. Ve onlar mücadele ile uğraşırken o rahat rahat işini gördü.

1880 senesinde nihayet meramına nail olmağa başladı. Zira yavaş yavaş odun azaalmağa yüz tutmuştu. Hektarını 3 do-

Weyerhaeuser'in ormanlarından kesilen ağaçlar fabrikalara sevk için nehirlerle atılmaktadır

lara aldığı ormanlar yüz misli para etmeğe başladı. O sırada da Amerikada ev inşaati almış yürümüşü.

Frederik Weyerhaeuserin kasasına her taraftan dolar akmağa başlamıştı. O bu vaziyet karşısında itidalini kaybetmedi. Arzı endam eden talihi elinden geldiğince kadar okşamağa koyuldu Mississippi nehrinin hemen bütün sahilleri boyunca arazi aldı. Odunlarını nehirle sevk etmeye başladı. Ve o vakitten itibaren ormanlara tam manasile hâkim oldu.

Milyoner olup gitmişti. Fakat servetine rağmen bir oduncu gibi giyiniyor, adamları ile birlikte ağaçları kesmeğe gidiyor ve onlarla birlikte akşamlara kadar çalıyordu.

Daha sonra Washington, Oregon, Montana, Idaho eyaletlerindeki muazzam ormanlara da talib oldu ve nihayet bu ormanları da satın aldı.

1893 senesindeyiz. Amerikanın şark ve garb muntakalarındaki ormanlar âdeta imha edilmiştir. Bu yüzden şimal ve cenub muntakalarındaki ormanlar dehşetli surette para etmeğe başlamıştır. Weyerhaeuser Amerika cumhuriyetinin bütün odun piyasasını elinde tutmaktadır. Dilediği fiatı tatbik ediyor Cumhuriyetin Teddie Roosevelt vaziyeti tedkik eyledikter sonra mevcut tröstlerin lâğvını kararlaştırarak memleketin tabii zenginliklerini kurtarmak istiyor. Bu arada Weyerhaeuserin ne suretle zengin olduğunu da tedkik ettiriyor. Çok kurnaz bir adam olan Weyerhaeuserin kanuna muğayir hiç hareket yapmadığı anlaşılıyor. Tahkikattan sonra da artık hiç kendisinden bahsettirmiyor. Âdeta kendisini tamamiye unutturmak istiyor, muvaffak da oluyor...

Weyerhaeuser bir kaç sene sonra öldüğü halde eseri hâlâ devam edip durmaktadır. Hem de pek büyük bir muvaffakiyet ile... Onun yerini tıpkı kendisi gibi yetişirdiği oğulları aynı kabiliyetle tutmuşlardır.

Sadeliği, sükûneti çok seven bu milyarder, medeniyeti en iyi kavramış olan şahıslardan biri idi. Hele odundan kâğıd yapılmaya başlandığı tarihten itibaren, dünya yüzünde bir müddet sonra orman ve odun kalmıyacağına iman etmişti. Hakikaten meselâ bugün New York Times gazetesinin pazar nüshasını basmak için küçük bir koruluğa muadil odun lazım gelmektedir.

Bunları biliyor mu idiniz?

Dünyanın en eğri binası Fiza kulesi değildir

İtalyanın Piz şehrinde bir kule vardır. Bu kule eğridir. Eğrilik derecesi dörttür ve herkes bu kulenin nasıl olup da yığılmadığına hayret eder. Halbuki Tunus şehrinde dört, beş katlı bir ev vardır. Eğrilik zaviyesi (10) dur. Bu evin vaziyeti, Piz kulesinden daha ziyade merak uyandırmaktadır.

500 liraya satılan acaib balık

1936 yılı içinde Hind sularında kırılmağ nevin den bir balık yakalanmıştır. Kuyruğunun üzerindeki şaşırı dikkat nakışlar, Arab harflerile «kelmele şehadet» i gösteriyordu. Bu balık beş yüz liraya satılmıştır.

S:rhoş'arı kontrol için icad edilen bir âlet

Sovyet Rusya'da içkiyi haddinden fazla kaçırana için ceza vardır. Bu gibi sarhoşları kontrol edebilmek için de zabitanın eline bir âlet verilmiştir. Bu âlet, sarhoşluğundan şüphe edilen kimsenin ağzına sokulmakta ve böylece sarhoşluğunun azlığı veya çokluğu şu veya bu derecede olup olmadığı anlaşılmaktadır.

Dişlerin şeklinden karakter nasıl anlaşılır?

Çok uzun, çok muntazam ve çok beyaz dişli insanlar umumiyetle kıskançtırlar. Uzunlukları gayri mütavaz dişli de riyakâr olurlar.

GÖNÜLİSLERİ

● Bir seyahat çiçeği ● Diyarbakırdan gelen mektub

Posta damgasından menşei anılamadığım bir mektuba bir genç kız, Bayan Fa, bana bir yolculuk esnasında başlıyan aşk macerasını anlatıyor:

— «Sarıgörlükten İstanbula geliyormuş. Bandırmada vapura bineceği sırada bir arkadaşı kendisini aynı vapurun yolcularından birine takdim etmiş ve iki genç arasında vapurda başlayan bu dostluk İstanbulda da devam ederek arasıra sinemalara kadar uzatmış.

Şimdi genç kız merakta: — Bu adam bana boyuna samimi yetten, samimi olmaktan bahsediyor, acaba maksadı ne olsa gerek? diyor.»

Maksadı ne olacak? Bulmak için düşünmive lüzum olduğunu sanmıyorum. Bugün seni sinemaya davet etmektedir, yarın sinemadan sonra bir çay salonuna uğramaya lüzum görecektir. Çay salonlarında likör de vardır, bir kadeh içmez misiniz? İnsanı muvakkat bir zaman için içki kadar atılgan, nihâin müteşebbis yapan bir içki tasavvur edilemez. Delikanlının Tarihaşında Taksim arka sokaklarında küçük bir bekâr odası vardır. Kitablarını görmek, resim koleksiyonlarına bakmak istemez misiniz? Beyninizde likör kadehlerinin

verdiği buhar, içinizde bir nikbinlik bu daveti kabul etmekte hiç bir mahzur görmüyorsunuz.

Seyahatlerin sihirli bir cazibesi vardır. İnsanı çeker, ve yapıldıktan sonra da zahmetlerini unutturarak yalnız güzel kısımlarını hatırlatan bir tesir bırakır. Bu bahis te erkek için böyle olacaktır, ihtiyarlığında hatırlama gelirse:

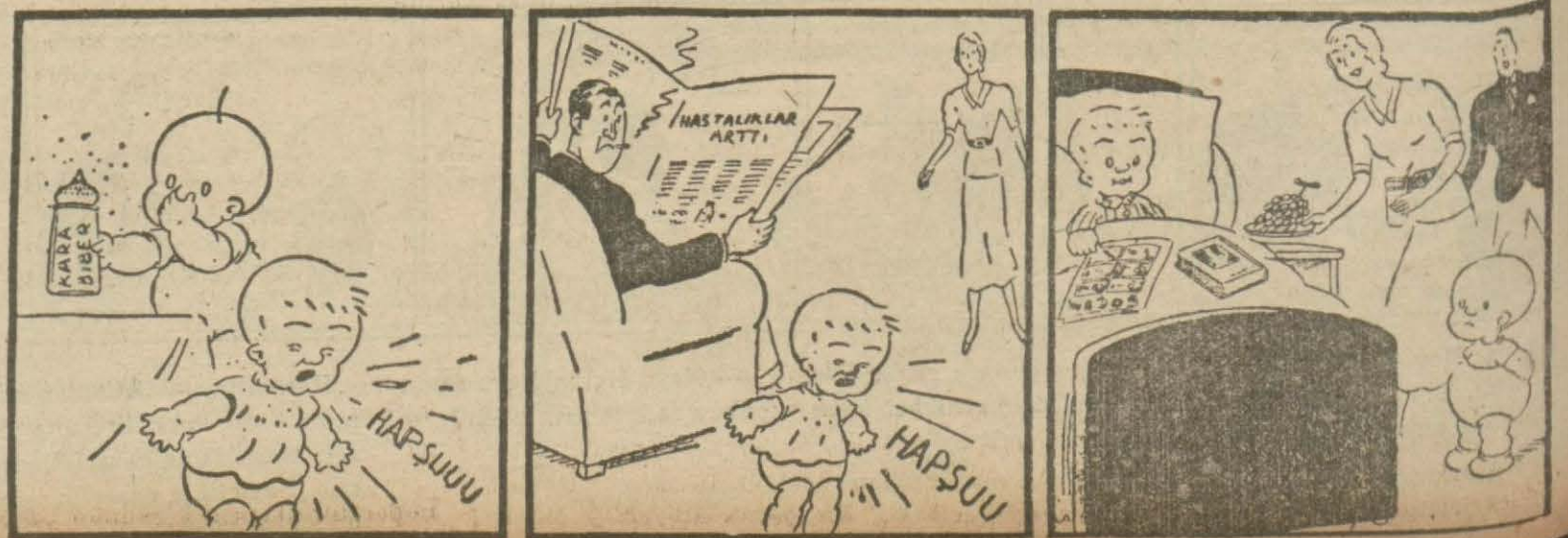
— Yola düşmüş bir çiçeği, aldım, ceketimin ilğine taktım soluncuya kadar sakladım, diyecektir. Fakat kadın için.. hüküm verilemez. O sizin karakterinize ve bu dikenli yolda önünüze çıkacak sahanın çamurlu olup olmadığına bakar.

Diyarbakırda garib bir talihsizlik Bay (M. E. A.) ya:

Anlattığınız meselenin ilk kısmında insanların azim ekseriyetinin geçtiği yolda yürümüşsünüz. Sizi takip eden mem. Belki milyonda biri bile bulmayan bir ekalliyeti takip etmenize mahul ve imkân var mıydı? Aramak hakkını haiz değilim. Fakat faicanın alâkadarındır: daıma «zavallı» kelimesi ile bahsettiğinize bakarak bir aralık bu ekalliyete yaklaşmak istadımı göstermiş olduğunuza hükmediyorum. Anlattığınız ikinci meseleye gelince: Yazınızda fazla edebiyat yapmışsınız ve bu edebiyat maksadı bulut altında bırakmış, pek iyi anlıyamadım.

TEYZE

Bacaksızın maskaralıkları :

Hile

İmparator Fransuva Jozefin hususî hayatı

31 Sene Süren Aşk

Bu sadece kadın-erkek temasından ibaret bir macera değil, altın yıldızlı ve erguvandan ibaret bir boşlukta bitmiş mavi çiçeklere benzeyen bir dostluğun hikâyesidir

Fransuva Jozef, saltanatı bir ihtilâlin uğultuları arasında başlayıp bir muharebenin ızdırabları arasında bitmiş olan, Fransuva Jozef, 1916 yılında ölüyordu.

Ve ölümünü ilân eden çan seslerinin ihtizazları henüz sönmemişti ki, krallığın ve imparatorluğun yıkıldığını ilân eden çan sesleri tekrar başladı. Krallık ta, imparatorluk ta devletin hayatını omuzlarında taşımış olan prensten arkada kalmaya tahammül edememiş gibi idiler.

Fransuva Jozef, Viyanada imparatordu. Peştede kraldı, saltanatı Vistülden Adriyatığa kadar 50 milyondan aşırı bir halk kütlesi üzerine uzanıyordu, 1914 de bir ultimatomun altına attığı imzası umumi bir Avrupa harbine sebep olmuştu, ve tesadüfün sevki ile seri harici bir talihe malikti.

Fakat hakikatte bu adam Strauss'un bir valsini dinliyerek Viyanakârı kahvesini yudum yudum içmekten gayri olmanın paytahtının küçük bir burjuvası gibi basit bir ruh ve sade bir zevk sahibi idi.

Etrafı kalabalıktı, fakat o bu kalabalık içinde yapayalnız yaşıyordu.

Bütün sevdiklerinde acıya uğramıştı. Karısını, kardeşini, iki veliahdini, çoğunu ve yegeni şiddetli bir ölüme kaybetmek ızdırabını çekmişti.

Eğer hayatının mail sathı üzerinden kayıp inerken talih kendisine Viyanalı genç bir aktris olan Katherine Schrat'tın samimi ve sadık dostluğunu hediye etmemiş, ve onun tebessümünde yükünün ağırlığını, yüksek makamının acılarını teselli eden kuvveti buldurmamış olsaydı ömrü imparator sarayının soğuk dehlizlerinden başka bir şey tatmamış olarak geçecekti.

Paskali: — Günde on iki saat kral olduğunu düşünebilecek bir esnaf, günde on iki saat bir esnaf olduğunu düşünebilecek bir kral kadar mes'ud olabilir, dedi.

Avusturya imparatoru ve Macaristan kralı Fransuva Jozef 31 sene müddetle Katherine Schrat'ta sade zevklerini incitmeyen basit bir dekor içinde yaptığı günlük ziyaretler esnasında ancak bir kral olduğunu unutabilmiş olmalıdır.

Aşağıda okuyacağımız satırlar sadece bir kadın-erkek temasından ibaret olmayan, altın yıldızlı ve erguvandan ibaret bir boşlukta bitmiş mavi bir çiçeğe benzeyen bu dostluğu hikâye etmeye çalışacaktır.

Küçük büyük, bütün Rusyaların Maje te İmparatoru şerefine!

Fena bir talih Avrupalı dünyanın dört köşesinde yangın çıkarmaya müstaid bir meş'aleyi her zaman için kendi muhitiinde alakoymaya mahkûm etmiş gibi görünür. Bu meş'ale kırk yıl müddetle Balkanlarda durdu, kundakçılık vazifesini nasıl yaptığı bellidir.

Halbuki bu 1835 yılının ağustos ayında imparator Fransuva Jozefin doğumunun 55 nci yıldönümü tes'id edilirken, daha o vakit Orta Avrupa'nın vaziyeti güçlü, Viyana ile Sen Petersburg arasında münasebetler gergindi ve Berlin kongresinin doğurduğu ahvalin altüst olmasını isteyenler vardı, bununla beraber herkes mukaddes formüle tebean statu'no'nun muhafazasını istediğini söylüyordu.

Viyanada yekdiğerine zıd iki politika çarpıştıyordu. Birinci politikanın başında şiddet ve Balkanlara müdahale taraftarı olan Kont Andrassy bulunuyordu, ikinci politikayı ise iki paytaht arasında mevcud her çeşid ihtilâfları ortadan kaldırmayı istihdaf eden, ihtiyatkâr hariciye nazırı Kainoki temsil ediyordu. Galebe bu ikincide kaldı ve iki devlet arasında husule gelen salâhı göstermek maksadıyla Çar üçüncü Aleksandr, imparator Fransuva Jozefin davetini kabul ederek üç gün kalmak üzere Moravia'nın küçük bir kasabasında Kremrier şatosuna misafir geldi.

Majeste misafirin şerefine büyük şenlikler tertib edildi ve bir gala müsamesi

Fransuva Jozef

Katherine Schrat

resti verildi. Viyananın şehir tiyatrosu çağırılmıştı. San'atkarların arasında Katherine Schrat isminde genç, kudretli bir aktris vardı.

Bizzat imparatoriçe Elisabeth aktrisin oyununu takdir etmiş ve kocası imparator üzerinde bıraktığı tesiri de kadın ferasetile anlamıştı. Perde arasında Dam d'honörü İda Ferenczy'i bir locanın kapısını tıkdırdı:

— Majesteler Madmazel Schrat'ın kendilerine takdim edilmesini istiyorlar, dedi.

Ve roman böyle başladı. Temsilden sonra hususî bir ziyafet verilecekti. Bu ziyafete Katherine Schrat davet edildi.

İmparator üçüncü Aleksandrın protokolü dahil olmayan bu davet karşısında ne düşündüğü merak edilecek bir noktadır, fakat bilinmez. Kim bilir, belki de babası müteveffa Çarın 1868 yılında Paris ekspozisyonunu görmeye gittiği zaman daha şehre varışının ilk akşamı (Gerolstein Grandüsesi) piyesini görmek üzere tiyatroya gitmiş olduğunu hatırlamıştır, belki de ertesi gün misafirlik müddetinin bitmiş olmasına müteessif olmuştur.

Gayet itina ile hazırlanmış olan muassal saray etiketinde reveransların ne derece eğilerek yapılacağı bile tasrih edilmişti ve majestelerin huzurunda hiç kimse bir suale maruz kalmadıkça ağız açmaz hakını haiz değildi. Fakat neşe ile dolu, kazandığı muvaffakiyetle sersem olan Katherine saray kaidelerinin incelikleriyle müşkülata uğramadı ve bu yüzden de etiket muhakkak ki birçok noktalarda tamamen tatbik edilemedi, maamafih çok geçmemişti ki genç aktrisin göz kamaştırıcı beyaz dişleri ile pembe dudakları arasından dökülen kahkaha şelâleleri majesteleri de gevşetti.

İmparatoriçe sormuştu, aktris birkaç kelime ile hayatını anlattı. Henüz evlenmemişti. Elisabeth sokağında oturuyordu ve bütün zevki Praterde gezinmekti, bu şık sokakta gezinirken kahvelerin tarasalarından dökülen Viyana müziğini dinlemeyi. Bir çocuk atılganlığı ile ti-

yatro âleminin dedikodularını anlattı, çiçek, müziği, dansı sevdiğini söyledi, imparatoriçenin daveti üzerine moda olmuş yeni şarkıları nazlanmadan terennüm etti.

★

Ayrılmırken imparatoriçe Katherine'nin elini eli içinde uzun müddet alıyordu:

— Yakın zamanda bizi görmeye geliniz, dedi. Gerek Hofburg'da, gerek Schoenbrunn'da memnuniyetle karşılanacaksınız. Schoenbrunn parkı çok güzeldir, madem ki çiçekleri seviyorsunuz, hoşunuza gider. Bu daveti basit bir nezaket eseri olarak görmeviniz.

Ve Fransuva Jozefe dönerek ilâve etti:

— Ziyaretinizden imparator da hoşlanacaktır, değil mi?

İmparator gülümsedi, yüzü aydınlandı. Cevap verdi:

— Evet, elbette çok memnun olurum. Bizi görmeye geliniz.

★

Araçan birkaç ay geçti. Viyana tiyatrosunda «Kupa Kızı» oynanıyordu. İmparator refakatinde imparatoriçe olduğu halde ilk temsilde hazır bulundu, Katherine bu piyeste de parlak bir muvaffakiyet kazanmıştı, ertesi gün akşam yemeğini Hofbrug'da yemeye davet edildi ve o günden itibaren sarayı ziyareti gitgide sıklaştı. Bir yıl sonra martın ilk günü Katherine elinde bir demet menekşe ile Schoenbrunn parkında dolaşıyordu, karşısına imparatoriçe ile arşidüşes Valeri çıktı. Katherine demeti imparatoriçeye uzattı:

— Viyanalıların eski bir itikadına göre martın ilk günü menekşe demeti alan bütün yıl mes'ud olur, dedi.

Schoenbrunn sarayının gizli kapısı

Tarihî Schoenbrunn parkı müntehalardan birinde kalın bir duvarla muhattır. Bu duvar parkı Maximegasse'dan ayırır. Bu duvarda uzun yıllardanberi terk edilmiş küçük bir kapı vardır. İmparator Fransuva Jozef yıllarca müddet Katherine'nin evine gitmek için bu kapıdan çıktı.

Katherine Schrat 1893 yılında Glorietgasse sokağında bir villâ satın almıştı. Bu villâ Schoenbrunn parkı duvarının birkaç adım ilerisindeydi. İmparator her sene ilk ve sonbaharda üç ay kalmak üzere (İschl) e g.d. Saray halkı Schoenbrunn'dan (İschl) e taşındığı gün genç aktris de yeni evine geçti.

Ve o zaman hergün sabahleyin saat 6,5 da imparator Fransuva Jozefin tanımamak istediği zamanlar arkasına geçirdiği süvari binbaşısı üniforması ile parktan geçerek bu kapıya tevaccüh ettiği görüldü. Kapı o kadar alçaktı ki imparator geçmek için başını eğdi ve bir çok zamanlar da bir ağacın veya bir çiçek kümesinin arkasında bir nöbetçinin gizlenmiş olduğunu görebek kızardı. Bir gün şahsî muhafaza kumandanı miralay Pffife'i çağırarak:

— Nöbetçileriniz beni adım adım takip ediyorlar, neredeyse topuklarıma basacaklar, dedi.

Ve o günden itibaren parkta, bahçede, sokakta bir tek nöbetçi görülmedi, fakat park, bahçe, ve sokak sabahın bu erken saatinde biraz hava almaya çıkmış olan sakın halkla dolu, hakikatte bunlar sivil geyinmiş muhafızlardı.

İmparator bu küçük kapının önüne gelince, ikinci nüshası Katherine Schrat'ın el çantasında bulunan bir anahtarını cebinden çıkarır, kapıyı açar ve halk geçtikten sonra itina ile kapatır ve o dakikadan itibaren Maximegasse'da gelip geçen herhangi bir şehirli gibi serbest olduğunu sanırdı, hakikatte o gelip geçenler de gene Avusturya polisinin sivil memurları idi.

Katherine Schrat'ın dostları arasında bulunan Viyana emniyeti umumiye müduru Baron Gorup hükümdarını nasıl muhafaza etmek lazım geldiğini biliyordu. Fransuva Jozef bu oyundan bütün hayatı müddetince asla şühelenmemiştir.

★

İmparator aktrisin köskünün bahçesinde

Hayat iksiri bulundumu?

“Bu öyle bir ilâçtır ki bazılarını yaşatır, bazılarını da öldürür,,

Meşhur Fransız profesörü Braly doksan beş yaşına girdi “5 sene daha yaşamak istiyorum, diyor, aramak ve bulmak için...”

Profesör Braly laboratuvarında

20 nci asrın fen tarihi telsiz telgrafın ve telsiz telefonun bulunması şerefinde Fransız Profesörü Branley'e büyük bir hisse ayırır, ve ilk esasları daha 1890 yılında onun vazettiğini kaydeder.

Telsiz telgrafta ve telsiz telefonda pratik olarak ikinci adımı atmış olan Marconi geçenlerde milyarder olarak öldü, telsiz telgraf ve telefon ticaretille uğraşan büyük şirketlerin sermayeleri de milyarlarla sayılır.

Fakat Profesör Branley bugün 95 yaşında ve fakir bir ihtiyardır.

Marconi büyük bir kadirşinaslıkla ona şirketinde yüksek ücretli bir vazife vermişti. Fakat Branley bu vazifeyi kabulden çekindi. Tevazula:

— Ben bir laboratuvar adamıyım, diyor ve 95 yaşında olmasına rağmen laboratuvarında çalışmaya devam etti.

Branley'in laboratuvarı...

İlk tecrübelerini yaparken ona binbir teşebbüsten sonra Fransız hükümeti eski bir mektebin metrük bir yatakhanelisini laboratuvar olarak muvakkaten verdi ve bu metrük yatakhanelinin kapısı üzerine bizzat profesör lâtife olarak: **Muvakkat fizik laboratuvarı 1875 yılındanberi**

Cümlesini yazdıktan sonra içinde tam 60 yıl çalıştı Bununla beraber soranlara:

— Neye çalışıyorum mu diyorsunuz? diyor, hiçbir şeye dostum, bu parkerler, bu duvarlar, bu döşemeler, her otobüs geçişinde sarsılıyor. Burada fizik tecrübesi nasıl yapılır?

— Fakat teşebbüste bulunmuyor musunuz?

— Bulunmaz olur muyum? 56 sene denberi yaptığım bu.. fakat dinliyen kim?

Diye söylenip duruyordu..

Bunun'a beraber 56 küsur sene sonra dinlediler ve (Branley) e güzel bir laboratuvar ile bir de muavin verdiler.

Geçen gün Papa Branley'i görmeye gitmişim:

de ya bir bahçıvanla, ya bir hizmetçi kadınla karşılaştı.

Ona: — Bonjur Sir, derlerdi.

İmparator da gülümsüyerek:

— Bonjur demenisi ile mukabele edip köşke girerdi.

Yemek salonunda veya Verandada sofraya daha evvel kurulmuş bulunurdu, imparator Katherine'nin elini öper, Katherine de etiket mucibince imparatorun sağ tarafında otururdu.

24 sene müddetle müştereken yenilen bu sabah kahvaltısının menüsü asla değişmemiştir. Hakikatte bu sabah kahvaltısı imparatorun ikinci kahvaltısı olurdu.

— Bıraksınlar daha beş sene çalışayım, dedi, 5 sene içinde bir şeyler bulunabilir. Ne gibi demeyiniz? Ben de tayin edemem. Bildiğim bir şey var, arıyacağım..

Ve yarı ciddi, yarı lâtife ilâve etti: — Sihatim de müsaid, bakınız dipdiriğim.

— Şühbesiz ebedî hayat sırrını keşfetmiş olacaksınız.

— Elbette.. işte sırrım..

Ve elini uzatarak masasının üzerinden yeşil bir kutu aldı. İçinde sarı bir toz vardı. Tozdan bir tutam aldı, dudaklarının arasına koydu, emerek eritti. Ve sonra gülümseme başladı:

— İşte sırrım bu tozdur. Fakat adımı size söyleyemem. Çünkü evvelâ alabilmek için doktor olmak lâzımdır. Sonra alanlar ve aldıkları için ölenler vardır.

— Vay..

— Tabii.. bazı zamanlarda, bazı şeraitte tâbi olarak usulü dahilinde alınır. Bakınız, bana yaradı.. bundan başka elimde Son - Emiliern denilen bir şeyim daha var..

— O da mı bir sır?

Branley'in sırrı..

— Evet ama onu söyleyebilirim. Bu bir şarabdır, vakiâ eskiden fıçıya doldurularak Kudüs'e yollanan, Kudüsten geri getirilen, bu seyahati yaptığı için güzelleşen şarabların meziyetlerine malik değildir ama gene iyidir. Yemeklerde değil, yemeklerden sonra bu şarabdan bir kadeh içerin, toz ve şarab bana kâfi gelir..

Branley yürütülen tahminlerin hilâfına olarak artık telsiz işleri ile meşgul değildir. Telsiz hırçın bir çocuk çıktı, yeri göğü, tayyareyi ve otomobili doldurdu. Girmediyi yer bırakmadı. Hatta son model bir makine bizzat mucidinin masasının üzerinde duruyor. Fakat Branley'in şimdi meşgul olduğu şey elektrik ve kimyanın başka sahalarıdır.

(Paris Soir — G. C.)

Çünkü birincisini saat beşte iş masasının üstünde verdi.

Katherine çayını saraydan alırdı, bu çay da saraya doğrudan doğruya Rusyadan gelirdi. Fransuva Jozef çayı çok koyu içer, ve çay ile birlikte Katherine'nin kendi elile hazırladığı teravağ ve reçelli ekmeğin dilimlerini yerdi. Bitişik ofiste de hizmetçiler kahvaltı ederlerdi, bundan daha fazla bir sadelik tasavvur edilemez.

(Sonu yarın)

Yarın bir resim se gisi açılıyor

Ressam ve Dekoratör Muvaffak İhsan yarın saat 15 de Güzel San'atlar Akademisinde bir sergi açacaktır.

"Son Posta"nın

Hikâyesi

TUHAF ADAM

Yazan :
Peride Celâl

Tren hareket eder etmez arkadaş ol-
dular, kadın, çok güzel ve cana yakın-
dı. Erkek tostoparlık kırmızı yüzlü, ma-
vi gözlü genç bir adamdı. Kompartiman-
da iki kişi daha olmasına rağmen onlar
serbest serbest yüksek sesle konuşmaya
başladılar. Öbür iki yolcu pencere tara-
fına oturmuşlardı. İriyarı adamlardı. Te-
miz giyinmişlerdi. Yalnız bakışları fazla
sertti. Arada sırada konuşmalarından ar-
kadaş oldukları anlaşılıyordu. Pek az ko-
nuşuyorlar, durmadan sigara içiyorlar-
dı.

Genç kadının yanında sarı meşin bir
çanta vardı. Genç adamın da küçük si-
yah çantası onun gibi yanında duruyor-
du. Genç çok neşeli idi. Durmadan şa-
kalar yapıyordu. Ve genç kadın sık sık
«ah ne tuhaf adamsınız!» diyerek gülü-
yordu.

Akşam oldu. İki genç yolcu bir kaç san-
dovicile karınlarını doyurdular. Öbürleri
restorana çıkmışlardı. Biraz sonra dö-
nüp tekrar yerlerine oturdular. Kadına
aldırdıkları yoktu. Fakat genç adamın
öründen geçerken onu tepeden tırnağa
kadar süzmüşlerdi ve dudaklarında müs-
tehzî bir tebessüm belirmişti. Kırmızı
yüzlü, mavi gözlü genç bunu derhal fark-
etti. Genç kadına doğru eğildi:

— Ah, dedi, bu adamların ne korkunç
bakışları var! Beni de pek garib bir şe-
kilde süzdüler. Hem size küçük bir iti-
rafta bulunayım mı? Çantamda mühim
mikdarda para var, âdetâ ürküyorum.
Evvvelki gün Fatih'e işlenen şu feci cinay-
etten haberiniz var değil mi? Ermeni
sarrafı öldürüp paralarını almışlar.

Genç kadın cesur ve pervasızdı. Onun
mavi gözlerini açarak heyecan ve korku
içinde konuşması hoşuna gitti:

— Ciddan pek tuhaf adamsınız, dedi.
Bu cinayete ne kadar ehemmiyet vermiş-
siniz. Hem niçin o kadar külliyyetli bir
para ile yolculuğa çıkıyorsunuz?

— Evvelki gün Fatih'e işlenen şu feci cinay-
etten haberiniz var değil mi? Ermeni
sarrafı öldürüp paralarını almışlar.

Genç kadın cesur ve pervasızdı. Onun
mavi gözlerini açarak heyecan ve korku
içinde konuşması hoşuna gitti:

— Oh, siz de yaptığınız beğeniyor
rusunuz, rica ederim dedi. Yammada pa-
ra olduğunu şu adamlara duyurmakta
mana var mıydı? Ya bizi de o sarraf gi-
bi kıtır kıtır keserlerse..

Genç kadın alaycı alaycı güldü:
— Benim çantamda bir kaç çamaşır-
dan, iki kitabdan başka bir şey olmadığı
için korkmuyorum.

— Bununla beraber çantanızı dizinizin
dibinden ayırıyorsunuz..
— Eşyama biraz meraklıyım, ya-
nımdan ayıramam..

Genç adam çok endişeli görünüyordu, ar-
tik gülp söylemiyordu. Bir aralık taba-
kasını çıkardı, bir sigara alıp dudakla-
rına ilişti. Kısa bir an düşünür gibi
durdu. Sonra yerinden kalktı, köşede o-

Tren gara girdiği zaman kompartiman da genç kadını, iki haydudu sımsıkı
bağlanmış canlı birer paket halinde buldular

turan adamlara yaklaştı. Tabakasını on-
lara uzattı. Adamlar hayretle onu süz-
düler. O gayet talihî bir tebessümle: «Tir-
yaki olduğunuzu görüvorum, dedi, sigar-
alarım en nefis Samsun tütününden yapı-
lmıştır», adamlar birer sigara alarak
teşekkür ettiler, onlar aerin nefesler çe-
kerek sigaralarını içmeye başladıkları
sırada genç adam gelip yerine oturdu.
Kadının hayretle kendini süzmekte ol-
duğunu görünce ona doğru eğildi:

— Onlarla dost olmaktan başka çare
yok, diye fısıldadı.
Gece oldu, tren sür'atle ilerliyordu. Ko-
ridorlarda kimseler yoktu, tekerleklerin
çıkardığı gürültüden başka hiç bir ses
duyulmuyordu. İki adam sigaralarını içip
bitirdikten sonra ellerini başlarına yas-
layarak derin bir uykuya dalmışlardı.
Genç adam ise gene eski halini iktisab
etmişti, gülp söylüyordu. Fakat kadın
biraz durgunlaşmıştı. Gözucu ile sık sık
uyuyan adamları tedkik ediyordu. Bir ar-
alık genç hayret içinde: «Ne o, şimdi
de siz mi onlardan korkmaya başladın-
rız» diye sordu. Sonra cebinden küçük
bir tabanca çıkardı, gülümseyerek: «Ba-
kınız bende ne var dedi. Bununla ken-
dimizi pekâlâ müdafaa edebiliriz». Kad-
nın uzanmış, şuh bir hareketle onun e-
linden silâhı almıştı. Evvelâ tedkik eder
gibi bir vaziyet aldı. Fakat sonra bir-
denbire kırmızı yüzlü, mavi gözlü genç
çevirdi. Yüzü korkunç bir hal almıştı:

— Kıpırdamayınız.
Başını iki adamın olduğu tarafa çevi-
rerek bağırdı: «Haydi budalalar kalkın,
uyuyacak zaman mı?», iki adam yerle-
rinden kıpırdamadılar bile. Genç ise ga-
yri sakin. Ayak ayak üstüne atarak
müstehzî bir tavırla dudakları büktü:

— Birakin şu adamları rahat canım..
Benim sigaralarımı içenier öyle kolay
kolay uyanamazlar.

Genç kadın cesur ve pervasızdı. Onun
mavi gözlerini açarak heyecan ve korku
içinde konuşması hoşuna gitti:

— Oh, siz de yaptığınız beğeniyor
rusunuz, rica ederim dedi. Yammada pa-
ra olduğunu şu adamlara duyurmakta
mana var mıydı? Ya bizi de o sarraf gi-
bi kıtır kıtır keserlerse..

Genç kadın alaycı alaycı güldü:
— Benim çantamda bir kaç çamaşır-
dan, iki kitabdan başka bir şey olmadığı
için korkmuyorum.

— Bununla beraber çantanızı dizinizin
dibinden ayırıyorsunuz..
— Eşyama biraz meraklıyım, ya-
nımdan ayıramam..

Genç adam çok endişeli görünüyordu, ar-
tik gülp söylemiyordu. Bir aralık taba-
kasını çıkardı, bir sigara alıp dudakla-
rına ilişti. Kısa bir an düşünür gibi
durdu. Sonra yerinden kalktı, köşede o-

Genç kadın dondu, yüzü sapsarı ol-
muştu. Boğuk bir sesle mırıldandı: «En
küçük bir harekette bulunursanız öldü-
rürüm» genç gülüyordu:

— Ermeni sarrafa yaptığınız gibi öyle
mi? diye sordu..
— Ve birdenbire yerinden sırayıp genç
kadının üzerine atılarak ilâve etti:

— Yazık ki silâh boş..
— Biraz sonra çantasından çıkardığı ip-
lerle onu sıkı sıkı bağlarken şöyle di-
yordu:

— Epey hamarat kadınsın doğrusu! Ar-
kadaşların senden çok budala. Dışarı çı-
karken sana öyle bcceriksizce bir işaret
yaptılar ki, az kalsın gülecektim. Hem
sarrafı öldürüp paralarını aldıktan sonra
böyle toplu bir şekilde yola çıkmaya ne
lüzum vardı canım. Ne ise bu benim işimi
kolaylaştırdı. Hâlâ çantamda bir kaç ça-
maşır ve kitabdandan başka bir şey bulun-
madığını iddia ediyor musun?

Hâlâ benim tuhaf bir adam olduğuma
emin misin?
Fakat çok aç gözlü imişsiniz yahu!..
Sarrafın paraları gözlerinizi doyurma-
dı mı? Aklınızca bir biçimine getirip be-
ni de onun yanına gönderecektiniz öyle
mi? Çantamın para dolu olduğunu söy-
liyerek sizinle ne güzel eğlendim.. Val-
lahi güzel kadınsın ama neye yarar, eli-
ni kana bulaştırmışsın, böyleleri hoşuma
gitmez.

Tren gara girdiği zaman komparti-
manda genç kadını ve iki haydudu sıkı
sıkı bağlanmış, canlı birer paket halin-
de buldular. Derhal zabıtaya haber ve-
rildi. vak'a mahalline koşan polisler İst-
anbuidan gönderilen resimler sayesinde
sarrafı öldürerek paralarını alıp kaçan
katillerle karşı karşıya olduklarını an-
landı. akta güçlük çekmediler ve haydud-
lardan birinin arkasına yapıştırılmış o-
lan kâğıdı hayretle okudular. Şunlar ya-

zılı idi: «Ermeni sarrafın katillerini si-
ze teslim ediyorum. Bu hizmetime kar-
şılık sarrafın paralarını nezdimde ala-
koymamı her halde mazur görürsünüz.»
İmza yerinde şu kelimeler vardı: Tu-
haf bir adam..

— Allah için maşallah deyin! -diye
bir aşağı bir yukarı koşup duruyordu.
Düğün için zerde, pilâvi kendi eline
pişirmişti. Mahalle irili ufaklı bütün
kadınlarla Acar Fatmanın düğününe
gelmişlerdi. Eski tahtalar çatırdıyor,
çarpık merdiven sevinçli bir ezgiyle
durmadan gıcırdayıyordu. Davetlilerin a-
rasında güvenen efendilerinden üç genç
kızla orta yaşlı bir hanım da vardı. Bir
köşede oturarak düğünü seyrediyor-
lardı. Herkesin gözü onların üstünde
kalmıştı. Acar Fatma bu sık hanımlar
için önüne gelene damadının akrabala-
rı diyerek böbürleniyordu. Düğün evi-
ne Naciye gelinceye kadar Acar Fatma
sevinçli göründü. Fakat Naciye içeri
girip çarşafını çıkarınca bu sevinç ge-
ne iç acısına yerini bıraktı. Acar Fatma
gene tutuşmağa, gene alev saçmağa
başladı.. Naciyenin sırtında pembe can-
festen dekolte bir elbise vardı. Eteği
yerde sürünüyordu. Göğsündeki pan-
tantifi biliyordu; yüz görümlüğü idi..
kulaklarındaki küpeleri de annesinden
yadigar getirmişti. Fakat orta parma-
ğında parıl parıl parlayan gül yüzük
yeniydi! Sokağa atsan yirmi altın eder-
di. Bundan başka Naciyenin dışarı doğ-
ru fırlaması, Acar Fatmayı hase-
dinden çıldırtmış, dostu düşmana karşı
yüzü kara çıkmıştı.. kısır kısır diye eğ-
lendiği, suç bulduğu kadın işte gebey-
di..

— Rabbiya emanet ol Fatma hanım-
cığım.. bir haftaya kalmaz bütün dilek-
lerini yerine getireceğim.. mahallenin
parmağı ağzında kalacak.. ben çürük
tahtaya basmam bilirsin ya... -diye ka-
pıdan çıkıp gitti-

— Rabbiya emanet ol Fatma hanım-
cığım.. bir haftaya kalmaz bütün dilek-
lerini yerine getireceğim.. mahallenin
parmağı ağzında kalacak.. ben çürük
tahtaya basmam bilirsin ya... -diye ka-
pıdan çıkıp gitti-

— Rabbiya emanet ol Fatma hanım-
cığım.. bir haftaya kalmaz bütün dilek-
lerini yerine getireceğim.. mahallenin
parmağı ağzında kalacak.. ben çürük
tahtaya basmam bilirsin ya... -diye ka-
pıdan çıkıp gitti-

— Rabbiya emanet ol Fatma hanım-
cığım.. bir haftaya kalmaz bütün dilek-
lerini yerine getireceğim.. mahallenin
parmağı ağzında kalacak.. ben çürük
tahtaya basmam bilirsin ya... -diye ka-
pıdan çıkıp gitti-

— Rabbiya emanet ol Fatma hanım-
cığım.. bir haftaya kalmaz bütün dilek-
lerini yerine getireceğim.. mahallenin
parmağı ağzında kalacak.. ben çürük
tahtaya basmam bilirsin ya... -diye ka-
pıdan çıkıp gitti-

— Rabbiya emanet ol Fatma hanım-
cığım.. bir haftaya kalmaz bütün dilek-
lerini yerine getireceğim.. mahallenin
parmağı ağzında kalacak.. ben çürük
tahtaya basmam bilirsin ya... -diye ka-
pıdan çıkıp gitti-

— Rabbiya emanet ol Fatma hanım-
cığım.. bir haftaya kalmaz bütün dilek-
lerini yerine getireceğim.. mahallenin
parmağı ağzında kalacak.. ben çürük
tahtaya basmam bilirsin ya... -diye ka-
pıdan çıkıp gitti-

— Rabbiya emanet ol Fatma hanım-
cığım.. bir haftaya kalmaz bütün dilek-
lerini yerine getireceğim.. mahallenin
parmağı ağzında kalacak.. ben çürük
tahtaya basmam bilirsin ya... -diye ka-
pıdan çıkıp gitti-

— Rabbiya emanet ol Fatma hanım-
cığım.. bir haftaya kalmaz bütün dilek-
lerini yerine getireceğim.. mahallenin
parmağı ağzında kalacak.. ben çürük
tahtaya basmam bilirsin ya... -diye ka-
pıdan çıkıp gitti-

— Rabbiya emanet ol Fatma hanım-
cığım.. bir haftaya kalmaz bütün dilek-
lerini yerine getireceğim.. mahallenin
parmağı ağzında kalacak.. ben çürük
tahtaya basmam bilirsin ya... -diye ka-
pıdan çıkıp gitti-

— Rabbiya emanet ol Fatma hanım-
cığım.. bir haftaya kalmaz bütün dilek-
lerini yerine getireceğim.. mahallenin
parmağı ağzında kalacak.. ben çürük
tahtaya basmam bilirsin ya... -diye ka-
pıdan çıkıp gitti-

— Rabbiya emanet ol Fatma hanım-
cığım.. bir haftaya kalmaz bütün dilek-
lerini yerine getireceğim.. mahallenin
parmağı ağzında kalacak.. ben çürük
tahtaya basmam bilirsin ya... -diye ka-
pıdan çıkıp gitti-

NEZLE

Kırıklık, baş, diş,
ve adale ağrıları
en seri ve en kat'i
şekilde yalnız kaşe

GRİPİN

ile geçer

Havaların serinlediği bugün-
lerde alacağınız ilk tedbir
evinizde bir kaç

GRİPİN
bulundurmak olmalıdır.

GRİPİN

Kalbi bozmadan, mide ve böbrekleri
yormadan bütün ıztırapları dindirir.

İcabında günde 3 kaşe alınabilir
İsim ve markaya dikkat. Taklidlerinden sakınınız

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

157,150 kilo	Sudmuhrık
579,200 "	Reçine
579,200 "	Neftyağı
573,200 "	Amonyak
3833,- "	Filit «en müessir cins»
313 aded	Filit tulumbası «Büyük»
27 "	Pülverizatör
60000 "	Sinek kâadı

I — Yukarıda cins ve miktarı yazılı 8 kalem malzeme şartnameleri mucibin-
ce pazarlıkla satın alınacaktır.

II — Pazarlık 25/III/938 tarihine rastlayan Cuma günü saat 16 da Kabataşta
Levazım ve Mübayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

III — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen Şubeden alınabilir.

IV — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme pa-
ralarıyla birlikte yukarıda adı geçen Komisyona gelmeleri ilân olunur. «1300»

I — Kabataş ambarında mevcut müskirat âmillerine yarar 1 aded pres pa-
zarlıkla satılacaktır.

II — Pazarlık 18/III/938 tarihine rastlayan Cuma günü saat 10 da Kabataş
Levazım ve Mübayaat Şubesi Satış Komisyonunda yapılacaktır.

III — Satılacak mal hergün Kabataş ambarında görülebilir.

IV — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 15 teminat pa-
ralarıyla birlikte yukarıda adı geçen komisyona müracaatları ilân olunur. «1202»

YARINKI NUSHAMIZDA:

Evropa mali

Yazan: Mih. Zoşçenko

Rusçadan çeviren: H. Alaz

Son Posta'nın edebî romanı: 4

Ah, Şu Hayat!

Yazan: Nezihe Muhittin

Halbuki Fatma hayatında erkek il-
tifatı görmemiş kadınlardan biriydi.
İçinde gençliğe, güzelliğe, sevişenlere
karşı yanan o korkunç yangını tutuştu-
ran hep bu hasretti. Erkekler ondan
yalnız korkmuşlardı. Hele zavalhı ko-
cası kısa boylu cılız yapılı Şevki efendi
bu kapılardan sığılmayacak kadar uzun,
iri kemikli, koyu yağız derili, at kılı
gibi sert saçlı karısının yanına, yarada-
na sığınarak yaklaşırdı. Acar Fatma
patlak kanlı gözlerinin erkekler üze-
rinde yaptığı kötü tesiri içi tutuşarak
bildiği halde, onları süze süze anlattığı
bu uydurma hikâyeler hasta muhayye-
lesinin masallarıydı.

Acar Fatma her mangal başı sohbe-
tinde bu uydurma masallardan sonra
gene sözlerini Naciyeye getirerek kon-
feransa nihayet verir ve genç komşusu-
nu kısırlıkla itham etmek için ferah-
latırdı.

Nihayet bir gün, ummadığı yerden
Mürvete bir kismet çıkıvermişti.

Boşacıyla beraber mahalle arala-
rında klavuzluk yapan Badik Emine
bir sabah tikana tikana Acar Fatma-
nın evine gelerek Şehzadebaşındaki ko-
naklarına girip çıktığı müteakid Niyazi
paşaların emekdarı Ali Ağa isminde
yaşlı ve parasını biriktirmiş bir adam-
cağın eteği belinde yaşı geçmiş na-
muslu bir kız aradığını ve bunun Mür-
vet için biçilmiş kaftan olduğunu söy-
ledi. Acar Fatma bu yaşlı uşak eskisini
Mürvete lâyik görmedi.. hattâ Badik
Emineyi terslemeğe bile kalktı. Fakat
kızının kısmeti bağlydı. Ne Ayasofyada
top kandilinin altında yaptığı dualar,
ne cuma selalarında minareye astığı
çamaşırklar, ne de başının üstünde evli-
ya türbelerinde açtığı kilidler para
etmişti.

Acar Fatma ilk defa sessizce düşün-
dükten sonra yaygarasız bir sesle:

— Ne yapayım? -dedi- Kismet ne-
yse o olur.. kızı evde çürütecek değilim
ya..

Sonra Badik Emineyle ağız ağıza ve-

"Son Posta"nın macera romanı: 51

"İfşa eden idam olunur!,"

Harb sanayi casusları arasındaki mücadele

Olandanın odada dehşetten büyümüş gözlerle, eli ayağı titreyerek, şaşkın şaşkın öteye beriye koştuğunu, sonra: "Doktor, doktor!," diye haykırarak dışarı fırladığını hatırlıyorum. Biraz sonra müdhiş bir humma içinde kendimi kaybettim

Halbuki bir gece için kaldığımız Dünkerk'de, hiç tahmin etmediğim, hiç beklemediğim bir sırada harikulâde hâdiselerin korkunç bir baskına uğradık. O derecede ki hayatımda Dünkerk'teki andığım zaman titrememe imkân yoktur, diyebilirim. Zira, orada Dünkerk'te cereyan eden hâdiseler, insanı bütün hayatında takib eden en müdhiş hatıralar nevinden olmuştur. Daima orada geçen şeylerin ben hiç bir zaman hakikat olduğuna inanmayı kabul edemiyordum. Onları korkunç bir rüya ile feci bir hakikat arasında geçmiş mahiyette hakikatten ziyade kâbusa benzeyen hâdiseler gibi görüyordum.

Her şeyden önce son derece garip, son derece esrarengiz bir ölüm tehlikesi atlattım.

Zira, o gece, Dünkerk limanına bakan çok lüks, fakat hiç de kalabalık olmayan otelede durup dururken birdenbire hastalandım. Olanda fevkalâde telaş içinde beni salondan o gece için anıya gettiğim odaya kadar götürdü. Sonunup derhal yatağa girmeme yardım etti. Fakat yatağa girer girmez hararetim birdenbire o kadar yükseldi ki, ancak, odada Olandanın dehşetten büyümüş gözlerle, eli ayağı titriyerek, şaşkın şaşkın öteye beriye koştuğunu, sonra:

— Doktor! Doktor!

Diye haykırarak odadan fırladığını hatırlayabiliyorum. Zira kendimi ani bastırın yüksek bir humma ile kaybetmiştim.

Beni hemen o gece Dünkerk'in en büyük hastanesine nakletmişlerdi.

Ateşler içinde gözümü her açtıkça hastane odasının, içleri sanki ölüm ışığı dolu sapsarı torbalar gibi sarkan lambalarile, bir de Olandanın onlardan daha sarı yüzünü, bebekleri daima ölüm endişeleriyle büyümüş gözlerini görüyordum. Bir iki defa Olandayı o parlak çizmelerle gördüğümü, ve kâbuslar içinde çırpındığımı hatırlıyorum.

Hararetim birdenbire (40) dereceye çıkmış, bir kaç gün aynı şiddette devam etmiş, günlerce kendime gelemediğim.

Hastanenin doktorları başım ucunda bir kaç defa ümitsiz konsültasyonlar yapmışlardı. Doktorlar, son derece hayrettediler.

Zira, bir yıldırım gibi bastırın bu hummamın ne hastalığı olduğunu, ateş devam ettiği müddetce, üç gün, anıyamamışlardı. Önce, bunu uyku hastalıklarının en korkuncu olan (Dang) hastalığı zannetmişlerdi. Fakat hastanenin başdoktorlarından (Albert Lamoureux) isminde olan ve ismini asla unutmuyacağım son derece zeki doktoru nihayet hastalığı keşfedebilmiş ve tedavisini üzerine almıştı.

Ben ancak 10 gün sonra kendime gelebilmişim. Ateşim 37,5 a düşüp de gözümü açtığım zaman fevkalâde kibar simali olan doktorla Olandayı gene orada bulmuştum. Doktor, son defa kan aldığı bir tüpü muayene ederken, son derece müşfik bir sesle, Olandaya, beni göstererek:

— Sevgili madam! Diyordu. Kendinizi harab ettiğinizi söylemekte hakkım yok mu imiş?.. Bakın, hasta kendine geldi. Size tehlike geçmiştir, diyorum.. artık ağlamazsınız değil mi?..

Olanda sapsarı bir yüzle, gözleri yaşarmış bir halde ve acemice bir Fransızca ile, doktora hararetle hararetle teşekkür ediyordu.

Doktor elindeki tüpü masanın üstüne bırakıp yatağıma doğru yürüdü. Yüzüme âdeta sevinçle bakarak, gayet tatlı bir gülümseme ile gülüyordu:

— Nasılsınız, mösyö? dedi.

— Çok teşekkür ederim, doktor.

— Her şey geçti ümid ederim.

— İyiyim, muhterem doktor!..

— İştihaz var mı?.. bir şey yemek ister misiniz?..

— Hayır.. mersi.

Doktor elini uzatıp ayakta sapsarı bir

— Sevgili madam, lütfen hastayı müteessir edecek bir harekette bulunmayınız!

yüzle şaşkın bir halde duran Olandayı gösterdi:

— Asıl, dedi, ızdırab çeken madam oldu. Siz, nihayet, humma içinde hiçbir şey hissetmediniz. Madamsa pek üzül-düler.

Olandaya baktım. Yüzünde hâlâ izi geçmemiş garib bir korku ile, gözleri yaşarmış bir halde gülüyordu. Onu hakikaten bitkin bir halde görmüştüm. Garibdir ki onda, son derece korkmuş, günlerce korkunç bir âlemde yaşayıp da henüz kendisini o korkuların tesirinden kurtarmış, şaşkın, ürkek bir hal vardı.

Gözlerim yaşararak ancak sönük ve titrek çıkan sesimle:

— Olanda!.. dedim. Çok teşekkür ederim... Benim için çok üzülmişsün.. sana.....

Sözümü ikmal edemedim. Bir hıçkırık boğazıma halkalanmıştı. Olanda gözlerine hâlâ inanmayan bir insan gibi, âdeta rüyada yürüyen bir insan gibi, hiçbir şey söylemedi.

Çok iyi kabli olan doktor bu esnada Olandayı bileğinden hafifce tutup çekmişti.. ve gülerak:

— Sevgili madam! Lütfen hastayı müteessir edecek bir harekette bulunmayınız.. bu kadar gündenberi humma içinde yatmış bir hastanın ne kadar bir tab olacağını düşünmelisiniz, her ne kadar tehlike tamamilen savuşturulduysa da...

Olanda da doktorun azarları gibi, fakat gülerak söylediği bu sözlerle hafifce gülmüş, yalnız başile minnettar bir işaret yapmış, ağzını açmamıştı. Fakat Olanda, doktorun kendisini kolundan çektiği yerde kumildamaksızın, bana, gene o garib korkulu, ürkek, tuhaf bakışlarla bakıyordu.

Ne olursa olsun, insanın en çok şefkate muhtac olduğu böyle tehlikeli bir hastalık zamanında Olandanın başımın ucunda şefkatle titrediğini görmem, beni son derece müteahhis etmişti.

Fakat hastanede o on gün takib eden beş günlük nekahat devresinde Olandanın hastaneye her gelip gittikçe son derece sükûti davranışları, acı ve ürkek bir şefkatle hatırlamı sormaktan başka ciddi bir görüşmeye teşebbüs etmekten çekinmişleri bana gayet garib görünüyordu.

Daha ertesi sabah doktorun beni ziyaretinde yatağımda doğruldum ve doktora hastalığımanın ne olduğunu öğrenmek istediğimi büyük bir ciddiyetle söyledim:

— Doktor! dedim. Hayatımı kurtardığınız için sizi ebediyen unutmuyacağım... Bilhassa bir ecnebiye karşı gösterdiğiniz nezaketi daima hayranlıkla ve hürmetle hatırlıyacağım. Bir ölüm tehlikesi geçirdiğimi anlıyorum. Fakat geçirdiğim hastalık neydi, bana hiç izahat vermediniz. Çünkü benim otele indiğimiz zamana kadar hiçbir şeyim yoktu. Pek zayıf bir adam olduğumu da zannederim gördünüz.

Doktor, karşında, gözlerini kırıştırarak hayretle ve garib bir tereddütle dedi ki:

— Geçirdiğiniz hastalık, hakikaten çok garib!.. Hemen diyebilirim ki hayatınızı sadece bir tesadüfe borclusunuz!..

— Bir tesadüfe mi?..

— Arkası var —

İstanbul Borsası kapanış fiyatları 8-3-1938

ÇEKLER

	Açılış	Kapanış
Londra	630,	630,
Nev-York	0,7943	0,7940
Paris	24,7325	24,75
Milano	15,1063	15,1142
Brüksel	4,70	4,7020
Atina	86,7460	86,7460
Cenevre	3,4285	3,4283
Sofya	63,4920	63,4920
Amsterdam	1,4233	1,4234
Praha	22,6380	22,6380
Viyana	4,2063	4,2063
Madrid	12,3810	12,3810
Berlin	1,9682	1,9690
Varşova	4,1857	4,1857
Budapeşte	3,9875	3,9875
Bükreş	106,317	106,317
Belgrad	34,2857	34,2857
Yokohama	2,7268	2,7268
Moskova	23,73	23,73
Stokholm	3,0325	3,0325

ESHAM

	Açılış	Kapanış
Anadolu şm. % 60 peşin	—	—
A. Şm. % 60 vadeli	—	—
Bomonti - Nektar	—	—
Aslan çimento	—	—
Merkez bankası	100	100
İş Bankası	10 25	—
Telefon	7 80	—
İtihat ve Değir.	12 75	—
Şark Değirmeni	1 10	—
Terkos	7	—

İSTİKRAZLAR

	Açılış	Kapanış
Türk borcu I peşin	—	—
" " I vadeli	19 30	19 30
" " II vadeli	19 325	19 325

TAHVİLÂT

	Açılış	Kapanış
Anadolu I pe.	—	—
" " I vadeli	—	—
" " II pe.	—	—
" " II va.	—	—
Anadolu mü. peşin	—	—

PARALAR

	Alış	Satış
1 Türk satını	—	—
1 Banknot Os. B.	—	—

Şehir Tiyatrosu

Dram kısmında:

Bu akşam saat 20.30 da

FİDANAKI

Dram 3 perde

Yazan: Pandeli

Komedi kısmı bu akşam saat 21.30 da

DALGA

Komedi 3 perde

Yazan: Ekrem Reşid

Çocuk kısmı bugün saat 14 de

MAVİ BONCUK

Emlâk ve Eytam Bankası İlanları

Esas No.	Yeri	No. su	Nev'i	Depozitosu T. L.
669	Büyükkada, Nizam, Nizam ve Bakkal Nizamettin sokağı	1,3	Köşk	700,—
670	Büyükkada, Nizam caddesi ve Bakkal sokağı	21,21/1	Köşk	800,—
671	Büyükkada, Nizamda Nizam caddesi	19,19/1	Köşk	1400,—
672	Büyükkada, Nizam, Bakkal sokağı Adresleri yukarıda yazılı köşkler açık artırma usulüne ve peşin para ile satılacaktır.	19/2, 19/3	Köşk	500,—

İhale 14/3/938 Pazartesi günü saat on dörd.

İsteklilerin hizalarında gösterilen pey akçesi, nüfus tezkeresi ve bir vesika fotoğrafı ile birlikte yazılı gün ve saatte Bankamıza müracaatları. (725)

PROFİLÂKSİN

Belsoğukluğu ve Frengiden korur.

Devlet Demiryolları ve limanları işletmesi Umum idaresi ilanları

6/3/938 ve 8/3/938 tarihlerinde Son Posta gazetesinde intişar eden ve 22/3/938 Salı günü saat 10.30 da açık eksiltmesi ilân edilen yağlama için yün fitil, ambalaj kâğıdı, ve dinamo kömüründen mürekkep 3 grup malzemeye aid eksiltme görülen lüzum üzerine feshedilmiştir.

İşbu 3 grup malzemenin eksiltmesi bilâhare yine Son Posta gazetesile ilân edilecektir. (1292)

Kadıköy Vakıflar Direktörlüğü İlanları

Muhammen B. Muvakkat teminat

L.	K.	L.	K.
325	00	24	38

Üsküdar'da Selâmiye mahallesinde Karakolhane sokağında 32, 34 sayılı sırf mülk evin tamamı.

Yukarıda yazılı ev 25/2/938 tarihinden itibaren bir ay içinde pazarlıkla satılacağından isteklilerin Kadıköy Vakıflar Müdürlüğüne müracaatları. (1305)

Bürhaniye İcra Memurluğundan:

Açık artırma ile paraya çevrilecek gayri menkulün ne olduğu: Ahşap halen kahveci dükkanı.

Gayri menkulün bulunduğu mevki, mahallesi, sokağı, numarası: Gömeçte çarşıda Aydın oğlu İbrahim ve Hurside aid. Takdir olunan kıymet: 1500 İra.

Artırmanın yapılacağı yer, gün, saat: 15/4/938, cuma, saat 10 da Bürhaniye İcra dairesinde.

1 — İşbu gayri menkulün artırma şartnamesi 2/3/938 tarihinden itibaren numara ile İcra dairesinin muayyen numarasında herkesin görülebilmesi için açıktır. İlanda yazılı olanlardan fazla malûmat almak isteyenler, işbu şartnameye ve dosya numarasile memuriyetimize müracaat etmelidir.

2 — Artırmaya iştirak için yukarıda yazılı kıymetin % 7,5 nisbetinde pey akçesi veya mülh bir bankamın teminat mektubu tevdi edilecektir. (124)

3 — İpotek sahibi alacaklılarla diğer alacaklıların ve irtifak hakkı sahiplerinin gayri menkul üzerindeki haklarını hususile faiz ve masrafa dair olan iddialarını işbu ilân tarihinden itibaren yirmi gün içinde evrakı müsbetlerle birlikte memuriyetimize bildirmeleri icab eder. Aksi halde hakları tapu sicillile sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşmasından hariç kahrılır.

4 — Gösterilen günde artırmaya iştirak edenler artırma şartnamesini okumuş ve lüzumlu malûmatı almış ve bunları tamamen kabul etmiş ad ve itibar olunurlar.

5 — Tayin edilen zamanda gayri menkul üç defa bağırdıktan sonra en çok artırana ihale edilir. Ancak artırma bedeli muhammen kıymetin yüzde yetmiş beşini bulmaz veya satış isteyenin alacağına rüchani olan diğer alacaklılar bulunup da bedel bunların o gayri menkul ile temin edilmiş alacaklarının mecmuundan fazlaya çıkmazsa en çok artırmanın taahhüdü baki kalmak üzere artırma on beş gün daha temdid ve on beşinci günü aynı saatte yapılacak artırmada, bedeli satış isteyenin alacağına rüchani olan diğer alacaklıların o gayri menkul ile temin edilmiş alacakları mecmuundan fazlaya çıkmak şartile, en çok artırana ihale edilir. Böyle bir bedel elde edilmezse ihale yapılmaz. Ve satış talebi düşer.

6 — Gayri menkul kendisine ihale olunan kıymse derhal veya verilen mühlet içinde parayı vermezse ihale kararı fesholunarak kendisinden evvel en yüksek teklifte bulunan kıymse arzetmiş olduğu bedelle almağa razı olursa ona, razı olmaz, veya bulunmazsa hemen on beş gün müddetle artırmaya çıkarılıp en çok artırana ihale edilir. İki ihale arasındaki fark ve geçen günler için yüzde beşten hesap olunacak faiz ve diğer zararlar ayrıca hükme hacet kalmaksızın memuriyetimize ahicdan tahsil olunur. Madde (133)

Yukarıda gösterilen tarihinde Bürhaniye İcra memurluğu odasında işbu ilân ve gösterilen artırma şartnamesi dairesinde satılacağı ilân olunur.

Son Posta

Yevml. Siyasal, Havadis ve Halk gazetesi
Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25
İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aittir.

ABONE FİATLARI

	1 Sene Kr.	6 Ay Kr.	3 Ay Kr.	1 Ay Kr.
TÜRKİYE	1400	750	400	150
YUNANİSTAN	2340	1220	710	270
ECNEBİ	2700	1400	800	300

Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmez. İlanlardar mes'uliyet alınmaz. Cevap için mektuplara 10 kuruşluk Pul ilâvesi lâzımdır.

Posta kutusu : 741 İstanbul
Telgraf : Son Posta
Telefon : 20203

10 SENELİK TECRÜBENİN NETİCESİ

SILKO

ROMATİZMA LUMABAGO SİYATİK

Sinir ve Soğuk algınlığından ileri gelen ağrıları **SILKO** teskin ve ıxale eder.

HER YERDE ARAYINIZ

ERTUĞRUL SADİ TEK

Bu gece: (Üsküdar-Hale) ve pazartesi (Kadıköy Streyya) sinemalarında

(Bu Masal Böyle Bitti)

Büyük Vodyol 3 perde

Son Posta'nın tarihi tefriki: 44

ÜÇ BOZ ATLI

Yazan: Ziya Şakir

Bir sabah ortalık henüz ağarırken sarayın bahçesindeki küçük bir kapı açıldı, köylü kıyafetinde üç atlı sessizce dışarı kaydı. İçlerinden biri kapıyı açan kölenin kulağına eğilerek: "Ferhad, benim bu yolculuğumdan kimsenin haberi olmayacak,, dedi

Yusuf Sofu, evlâdının bu halini gördükçe müteessir oluyor, Timura karşı kalbindeki kin ve gayz arttıkça artıyordu.

Bu gidişle Argon günün birinde ölüp gidecekti. Ve Argonun ölümü Harzem saltanatı için hakiki bir felâket teşkil edecekti. Çünkü Yusuf Sofu, bu şehzadesinden başka erkek evlâda malik değildi.

Aynı zamanda, hükümet erkânı da telâş içindelerdi. Harzem tahtının bir an bile boş kalması, birbirine rakip olan Özbek prensleri arasında saltanat hırslarını tahrik edecek; belki de kanlı mücadelelere sebebiyet verecekti. Bu mücadeleler esnasında da Timur harekete gelerek kolayca bütün Harzem ve Özbek ülkelerini işgal ediyordu.

Harzem sarayında bu gizli ızdırıp hüküm sürerken, memleket halkı derin bir memnuniyet içinde idi. Çünkü, Hanzade Susenin fedakârlığı mukabilinde Timurla yapılan sulh, memleketi büyük bir sükûn ve rahat vermişti.

Bütün ülke, tam manasile emniyet ve asayişe kavuştuğu için ticaret tamamiyle inkişaf etmişti. Artık herkes serbest serbest mallarını her tarafa nakledebiliyor, Urkente girip çıkan kervanlara, birbirini takib ediyordu.

Halk, bu halden memnundu. Kendilerinin ve memleketin selâmet ve saadeti uğruna feda olan bir gencin hergün bir damla daha eridiğine ve hergün biraz daha ölüme sürüklenmesine kimse ehemmiyet vermiyordu.

Bir sabah, henüz şafak söküyordu. Ortalık, iyice ağarmıştı. Yusuf Sofunun sarayının bahçesindeki küçük bir kapı açıldı; köylü kıyafetinde üç atlı, sessizce dışarı kaydı. Yalnız son atı kapıdan çıkarken, bir an atının gemine asıldı. Kapıyı açan kölenin kulağına eğilerek: — Bir daha tembih ediyorum, Ferhad.. benim bu yolculuğumdan, kimse haberdar olmayacak. anladın mı?.. diye mırıldandı.

Bu üç atlı, şehrin şimal kapısına yakın olan mezralığa giderek oradaki sevililerin ve çitlenbik ağaçlarının arasına gizlendiler. Ortalık epeyce ağarıp da kapılar açılmaya kadar orada sessizce beklediler. Ve, kapılar açılınca, birbirlerinden elliser adım fasıla ile hareket ederek, şimal kapısından çıkıp şehri terkettiler.

Yollar, henüz kalabalık değildi. Üç atlı, şehirden biraz uzaklaşınca tekrar birleşmişlerdi. Sessizce yollarına devam ediyorlardı. Üçü de, dalgın ve düşünceli görünüyorlardı.

Bir saat kadar yol gittikleri halde aralarında bir tek söz bile geçmemişti. Ancak, Hesel Irmağının kenarına geldikleri zaman, biraz önde giden atlı ilk defa olarak sükûtü ihlâl etti:

— Nereden geçeceğiz? İrmaktan mı, köprüden mi? dedi.

Bunu söyleyen, Harzem hükümdarı Yusuf Sofu idi.

Bu suale, Yusuf Sofunun sağ tarafında giden ihtiyar Toklu Noyan cevap verdi:

— İrmak, epeyce coşmuş, Hân'ım. Olabilir ki geçid vermez. Ferman buyrulursa, köprüden geçelim.

— Ya, görüp tanıyan olursa?..

— Bugün, pazar günü değil. Her halde şehre gelen aç olur. Sürer, geçeriz.

Yusuf Sofu, cevap vermedi. Hayvanını mahmuzlayarak köprüye doğru ilerlemekte devam etti.

Uzunca süren köprüyü, hemen hiç kimseye tesadüf etmeden geçmişlerdi. Karşılarında, vemyeşil ağaçlar arasında küçük bir kasaba belirmişti.

Urkent'e altı fersah mesafede bulunan bu küçük ve şirin kasabaya (Tokkent) denilir. Yazın sıcak günlerinde, Urkent'in zengin halkı buraya gelirler, bağ köşklerinde çalılı ağaçlar altında küçük bir kasaba belirmişti.

Urkent'e altı fersah mesafede bulunan bu küçük ve şirin kasabaya (Tokkent) denilir. Yazın sıcak günlerinde, Urkent'in zengin halkı buraya gelirler, bağ köşklerinde çalılı ağaçlar altında küçük bir kasaba belirmişti.

danları arasına örülmüş yüksek çitlerle çevrilmişti.

Üç atlı, köprüden kasabaya giden düz yolu bırakarak birdenbire yollarını değiştirmişler; kenarları çitlerden mürekkep olan bağların yoluna girmişlerdi.

Buğ mevsimi olmadığı için her taraf derin bir sükûnet içinde idi. Üç atlı, tamamiyle tenha olan çitli yollardan süratle geçerek, elma ve badem ağaçlarının arasına sıkışmış olan küçük bir köşkün önüne gelmişler.. açık duran kapıdan, avluya girivermişlerdi.

Yusuf Sofunun gözü, köşkün kenarında bağlı olan bir ata ilişmişti. Yüzünde, garib bir tebessüm peyda olarak: — İşte, boz at.. onun atı.

Demişti... Boz at, sanki hükümdarın bu sözlerini tasdik etmek istiyormuş gibi, uzun uzun kişnemişti.

Köşkün kapısı, birdenbire açılmıştı. Sarıboğa, dışarı fırlamış.. Yusuf Sofunun önünde hürmetle eğilerek bir elile atın dizginlerini, diğer elile de, özenli kavramıştı.

Yusuf Sofunun yüzündeki tebessüm, biraz daha genişlemişti. Çevik bir hareketle attan inerken:

— Hoşgeldin. Sarı boğa... Bizi buraya kadar çağırmana bakılırsa, her hal-

de mühim haberler getirdin. Dedi.

Sarıboğa, neş'eli bir sesle:

—Eğer, arzedeceğim şeyler o kadar mühim olmasaydı; sizi buraya kadar yormiya cesaret edebilir mi idim, celâletmeâb?... Diye cevap verdi.

Yusuf Sofu, kalbi ümidlerle çarparak köşke girdi. Noyanlar da onu takib etti.

Köşk, küçük bir dehliz ile büyük bir odadan ibaretti.

Her taraf sade ve temiz döşenmişti. Yusuf Sofu, ocağın yanında, üzerine küçük bir Buhara halısı serilmiş olan sedire geçti. Noyanlara da, oturmak için işaret etti.

— Hiç vaktimiz yok. Saraydan kaybolduğumuzu. Timurun casusları hissetmesinler. Derhal konuşalım... Söyle bakalım, Sarıboğa.. bizi bu mahrem mülâkâta davet etmekten maksad nedir?.. Diye, söze girişti.

Sarıboğa, cevap verdi: — Celâletmeâb!.. Diyebilirim ki; tam dört aydanberi, at sırtından inmedim.

— Arkası var —

Bir Doktorun Günlük Notlarından

Çarşamba

(*)

Ağzı açık uyuyan Ve horliyan çocuklar

Ağzı açık uyuyan, salyası akan ve horliyan çocuklarda ananın ve babanın ve aile doktorunun ilk düşünmeğe mecbur oldukları arıza, burunun arkasında vejetasyon denilen fazla etlerin neşvünemesi ile bademciklerin fazla büyümesidir. Bu da zayıf lenfatik çocuklarda daha ziyade görülür. Ve bu vaziyette vücude lâyıkile oksijen yani müvellidülhuma giremeyeceği için çocuklarda neşvünemeyi, büyümeyi durdurur. Zayıf, sıska, kansız ve gelişmiş olurlar. Bundan başka burunun arkasındaki fena ve fazla etlerin ve bademciklerin fazla büyümesi yavaş yavaş çocukta kulak sağlığı ve ağırlıklarını mucib olur. Zayıf sadaları işitemez. Böyle çocukların bakışları bile değişir. Adeta abdal gibi bakarlar.

Bu işin biricik çaresi ameliyattır. Her ne zaman böyle bir teşhis konur ve tahakkuk ederse derhal mütehasıs doktora müracaat edip ameliyatını yaptırmalıdır. Ameliyat aslâ mühim değildir. Ufak tefek dikkatlerle bu ameliyattan hiç bir arıza çıkmaması temin edilebilir. Esasen bütün ameliyatın imtidadı beş dakikadan ibarettir. Ameliyatın ayı geçmeden çocukta ekseriya boy ve kilo itibarıyla farklar görülmeğe başlar. Kulakta başlayan arıza durur, çocuk rahat tennefüs eder, horlama durur ve süratle neşvünema başlar. Bu gibi çocuklar ameliyatı takib eden yaz esnasında esaslı bir güneş tedavisine de tâbi tutulur. İyice fevkalâde parlak sıhhi neticeler elde edilir. Aynı zamanda vitaminli ilaçlar ve gıdalar verilmesine de çok ehemmiyet verilmesi lâzımdır.

(*) Bu notları kesip saklayınız, yahud bir albüme yapıtırıp koleksiyon yapınız. Sıkıntı zamanınızda bu notlar bir doktor gibi imdadınıza yetişebilir.

Nöbetçi Eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır: İstanbul cihetindekiler:

Aksarayda: (Sarım). Alemdarda: (Sırrı Asım). Beyazıdda: (Belkis). Samatyada: (Rıdvan). Eminönünde: (Aminasya). E-yübde: (Arif Beşir). Fenerde: (Vitali). Şehremininde: (Nâzım). Şehzadebaşında: (İ. Halil). Karagümrükte: (Suad). Küçükpazarda: (Necatî Ahmed). Bakırköyünde: (Merkez).

Beyoğlu cihetindekiler: İstiklâl caddesinde: (Galatasaray - Garip). Galatada: (Hidayet). Kurtuluşta: (Kurtuluş). Mağada: (Feyzi). Beşiktaşta: (Süleyman Receb). Beyoğlu cihetindekiler: Üsküdar'da: (İskelebaşı). Sarıyerde: (Osman). Kadıköyünde: (Sihat, Rifat). Büyükdada: (Halk). Heybelide: (Halk).

RADYO

Bugünkü program

9 - Mart - 1938 - Çarşamba

İSTANBUL

Öğle neşriyatı:

12.30: Plâkla Türk musikisi. 12.50: Havadis. 13.05: Plâkla Türk musikisi. 13.30: Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı:

18.30: Fatih Halkevi gösterit kolu tarafından bir temsil. 19: Nihal ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 19.30: Konferans: Çocuk Esirgeme Kurumu namına. 19.55: Borsa haberleri. 20: Necmedin Rıza ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 20.30: Hava raporu. 20.33: Ömer Rıza tarafından arabca söylev. 20.45: Nezihe ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. (saat 21: 15: Fasil saz heyeti: İbrahim ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 21.50: Orkestra. 22.45: Ajans haberleri. 23: Plâkla sololar, opera ve operet parçaları. 23.20: Son haberler ve ertesi günün programı.

9 - Mart - 1938 - Çarşamba

ANKARA

Öğle neşriyatı:

12.30: Muhtelif plâk neşriyatı. 12.50: Plâk: Türk musikisi ve halk şarkıları. 13.15: Dahili ve harici haberler. 17.30: Halkevinden naklen İnkilâb dersi (Receb Peker).

Akşam neşriyatı:

18.30: Karışık plâk neşriyatı. 19.15: Türk musikisi ve halk şarkıları: (Makbule Çakar ve arkadaşları). 20: Saat 21:00: Türk musikisi ve halk şarkıları (Melek Tokgöz ve arkadaşları). 21: Havacılık: Şakir Hazım Ergökmen. 21.15: Stüdyo salon orkestrasi. 22: Ajans haberleri. 22.15: Yarınki program.

İlan Tarifemiz

Birinci sahife 400 kuruş
İkinci sahife 250 »
Üçüncü sahife 200 »
Dördüncü sahife 100 »
İç sahifeler 60 »
Son sahife 40 »

Muayyen bir müddet zarfında fazlaca miktarda ilan yaptıracağız ayrıca tanzilâtli tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilanlar için ayrı bir tarife derpiş edilmiştir.

Son Posta'nın ticari ilanlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir:

İlanlık Kollektif Şirketi,
Kahramanzade İlan
Ankara caddesi

SPOR

Muhafızgücü İzmirde niçin mağlûb oldu?

Ankara ikincisinin yavaş ve mütereddid oynaması, her iki maçı da kaybetmesi neticesini verdi

Muhafızgücü takımının İzmirde alınmış resmi

İzmir (Hususî) — Bütün tahminler hilâfına Ankara ikincisi Muhafızgücünün İzmirde iki maçı da mağlûb olması Ankara'da olduğu gibi şehrimizde de hayretie karışlandı. Fakat alınan netice lerin «sürpriz» addedilecek bir noktasi bile yoktur.

Genç Muhafız takımı her iki maçı da gayet durgun oynamıştır. Küçük paslarla ve müesseslerle işleyen hücum hattı, müdafaasından yardım gömediği için müessir bir oyun çıkaramamıştır. İki muhafız müdafii maçlarda çok geride oynuyarak kaleciyi müşkül vaziyette bırakmıştır. Muavin hattı, müdafa ve hücum hatları arasındaki irtibat vazifesini lâyıkile görememiş, hücum hattı baskısını arttırdığı anlarda bile muavinler geride kalarak daima gol korkusile oynamıştır. Bundan maada, en mükemmel Muhafız hücumları esnasında Ankara çocuklarının sert oynamağa kalkışmaları kendi lehlerine tezahür eden vaziyetlerden istifade etmelerine mâni olmuştur.

İlk maçı Üçok, daimi hücumlarla Muhafız müdafaasını yarmış ve galebeyi temine muvaffak olmuştur. İkinci maçı Alsancak, müdafa hattının enfes bir oyun çıkarmasından istifade etmiştir. Alsancak müdafaası, «adama adam» usulünü tatbik ederek Muhafız hücum ve muavin hatları arasındaki irtibatı kesmiş, kendi oyun tarzını kabul ettirmiştir. İlk devrede sayısız fırsatlar kaçırarak İzmir ikincisi, Ankara ikincisine bir gol çıkarmıştır.

İkinci devrenin ilk on beş dakikasında Muhafız gençleri ciddi güzel hücumlar yapmağa muvaffak olmuşlardır. Ankaranın hâkimiyeti altında geçen bu on beş dakikalık kısımda bir türlü gol çıkaramayan Muhafız hücum hattı, günün şansımlı lehlerine çevirememiştir. Eğer bu esnada bir gol çıkarmış olsalardı, belki de netice değişirdi.

29 uncu dakikada Fuadın kalesini boş bırakmasından istifade eden Basri Alsancakın ikinci sayısını sert bir şütle kaydetmiştir.

Son vaziyete göre İzmir takımlarının puvantajdaki dereceleri biraz düzelmiştir. Üçüncü on bir puanla sonunca olmaktadır kurtulmuştur.

A. B.

Beyoğlu Halkevinin son kır koşusu

Beyoğlu Halkevinin dördüncü ve mevsimin son kır koşusu bu hafta yapılmış olacaktır.

Şişli'de, Kadıköyde ve Heybeliada tam bir intizam dahilinde tertib edilen bu kır koşularının sonucusu da şüphe yok ki bu hareketlerin en güzeli olarak kaydedilecektir.

Pazar sabahı Taksim stadından başlayıp, Taşlıca, Küçükçiftlik yolu arasındakî iniş ve çıkış bir takım tepecikler ve tarlalar içinden geçecek olan bu müsabakanın mesafesi dört bin metre olarak tesbit edilmiştir.

Beyoğlu Halkevi tertib ettiği dört koşuda en iyi derece alan atlete güzel bir kupa, birinci, ikinci, üçüncü gelen atlete de birer madalye verecektir. Müsabaka bütün klübiere açık olarak tertib edil-

ecek ve yarışa saat onda stadyomdan başlanacaktır. Müsabaka stadyomda bir tur yapılarak sona erecektir.

Yunanlı Kıryakidis Amerika'ya gidiyor

Yunanlıların meşhur atletlerinden Balkan oyunları maraton şampiyonu Kıryakidis 17 martta Amerika'ya gidecektir.

Yunanistan spor teşkilâtı tarafından Amerikaya gönderilen Kıryakidis Amerika'da maraton koşacaktır

Avrupa güreş şampiyonası seçmeleri

24 nisanda Estonyada yapılacak Avrupa güreş birinciliklerine gidecek takımın seçmeleri 19 ve 20 martta yapılacaktır. Güreş federasyonunun kontrolü altında cereyan edecek bu müsabakalar Astri si nemada yapılacaktır.

Oksford - Kembridge kürek yarışı

Her sene nisanın ilk haftası yapılan Oksford - Kembridge üniversiteleri arasındaki müsabaka 2 nisanda Times nehri üzerinde yapılacaktır.

Oksford kürekçileri on üç senedenberi mütemadiyen kuvvetli rakipleri Kembridge mağlûb olmakta idiler Nihayet geçen sene bu yarış Oksford üniversitesi kazanmıştı. Bu suretle kazanma şartları düzelmiş olan Oksford kürekçileri, muvaffakiyetlerini bu mevsim de idame için en sıkı idmanlarını yapmaktadırlar.

Karısını parasına tamamın boğan Osman 18 seneye mahkûm oldu

Erzurum (Hususî) — 935 yılı Teşrinisani ayında karısı İsmet namı diğeri Sanlyeyi parasına tamamın boğarak öldürmekten suçlu Rızael Hakkı oğlu Osmanın duruşması nihayete ermiş, ve şehrimiz ağır ceza mahkemesince 18 yıl hapse mahkûm edilmiştir.

Hâdisi şu şekilde cereyan etmiştir:

İki buçuk sene evvel şehrimizde Camikebir mahallesinde oturan Osman, karısının bir rikmiş parasına göz diktiği için çalışmamaktadır. Karısı da bu tenbel adama parasını kaptırmaktan usandıği için son zamanlarda ona yüz vermemeğe başlamıştır. Osman karısı Sanlyenin paralarını almağa karar vermiş, ve karısını bir gece boğarak öldürmüştür.

Buğday ihracını koruma projesi teklifleri

İktisad Vekâletince hazırlanan 30 maddelik buğday ihracını koruma nizamnamesi projesini teklif eden komisyon dün de tahire borsası holünde toplanmış, tüccarın itiraz ettiği noktalar takrirle reyeye konmuş ve kabul edildiklerini takrirlerle beraber Vekâlete gönderilmesi tekrâr edilmiştir.

Yapılan itirazlar yedi sekiz maddede nokta üzerinde toplanmaktadır. Bunlar, aynen on ikisine kadar Vekâlete gönderilecektir.

Bu proje ve takrirlerin Ankara'da toplanacak olan Büyük Ziraat Kongresinde müzaheretileceği anlaşılmaktadır.

HALK OPERETİ

Bu akşam Bakırköy Çankaya sinemasında "ENAYİLER.."

14 Pazartesi akşamı Suatp rk sinemasında

Eski Hamam Eski Tas

Güyan zindanlarında 20 yıl yatan iki masum Türk çocuğu vatana kavuştular

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Hülâsa... Yirmi yıldır çektiği hasret, ve eziyet, bütün hüviyetinde bariz izler, eserler bırakmış.

Gözlerini anasından ayırmıyor. Hattâ suallerime cevab verirken bile gözleri onda. Bir aralık hislerini içinde hapsedemedi:

— Anneciğim... diye boynuna sarıldı... Seni mes'ud edeceğim... Her şeyi unutturacağım sana... Bundan sonra hiçbir şeye elini sürmeyeceksin!..

Ben hizmet etmesini öğrendim... Çamaşır yıkamasını öğrendim. Ortalık süpürmesini öğrendim.

Bir aşçı gibi yemek pişiriyorum. Bir terzi gibi dikmiş dikiyorum. Yalnız arada bir fark var: Eskiden, yabancılar kölelik etmek gururunu kırıyordu.

Bundan sonra sana hizmet edeceğim... Yani Güyanda bir felâket olan hizmet-kârlık, burada saadet haline girecektir. Göreceksin... Nasıl bakacağım sana...

Anasının gözleri de yaş içinde: — Demek, diyor, çok cefa çektin orada?

Mehmed Hilmi gülümsüyor: — O kadar değil... Ben, diğer mahkûmlar kadar ezilmeyişimi. sakatlığımı borçluyum. Küçükken düşmüş, sağ kolunu incitmişim. O kazadan sonra, sağ kolunda hafif bir sakatlık kalmıştı. Sakat olduğum için, beni ağır hizmetlere koymuyorlardı! Gardiyanlara, zabitanaya, memurine hizmet ediyordum.

Yani sakatlık denilen felâket, orada bana bir nimet oldu!

Mehmed Hilmi bana dönüyor: — Ben, diyor, gelirken İstanbulu uzakları tanıdım. Fakat içine girdikten sonra tanımadım. Rıhtıma inip te, bir tek fesli insan göremeyince arkadaşım:

— Yahu... dedim, yanlış bir yere geldik mi olmalıymış!..

O da etrafını süzerek hayretle sordu: — Yahu, İstanbulda Türk kalmadı mı yoksa?

Fakat sonra annemden, memlekette yapılan inkılâplar hakkında malûmat alınca, hayretten hayrete sürüklendim.

Meğer ne fes kalmış, ne kalpak, ne külah... İnanmazsınız... Vapurda bunu düşünüyorum, arkadaşla konuşurken:

— Kim bilir, diyoruz, şapkaya alışan gözlerimize, fesler, kalpaklar ne komik görünecek?

Annem fesin, kalpağın atıldığını müjdelereyince, sevincimden şapkamı havaya fırlattım!..

Şimdi, İstanbulun neresine baksam, yeni doğmuş bir çocuk gibi şaşıyorum! Siz, içinde olduğunuz için, yapılan değişikliklerin, yeniliklerin, memleketin yeni halini bilenleri ne kadar şaşırtabileceğini tasavvur edemezsiniz...

Güyan adasında memleket hakkında hemen hemen hiç malûmat alamıyorduk. Şimdi görüyoruz ki, «yeni» değil, «yepyeni» bir Türkiye kurulmuş!

Mehmed Hilmi, ricam üzerine Güyandan nasıl ayrıldığını ve memleketi nasıl kavuştuğunu şu cümlelerle hülâsa ediyor:

— Bundan 7 ay evvel, bir gün bizi yarına çağıran hapisane müdürü: — Siz, dedi, Reiscimhurun emrile evvel, memleketinizde Güyanda gördüğünüzü neşretmeyeceğinize söz vereceksiniz!..

Ben, sevinç ve hayretle: — Ne münasebet? dedim. Ben muharrir değilim ki!..

Siz muharrir değilsiniz amma, oraya varır varmaz, muharrirler tarafından suçlanırsınız. Size birçok sualler soracaklar ve siz onların muhasarasından kurtulmak için bazı cevaplar vermek mecburiyetinde kalacaksınız!.. İşte o sırada, Güyan aleyhinde bulunuyacağınızı söz veriyor musunuz?

— Tabii!.. Hapisane müdürü, bir memura numarasını söyleyip getirdiği bir dosyadan bir gazete çıkardı: Bu, bir «Son Posta» idi. Birinci sayfasında benim bir resmim vardı. Müdürün açtığı sayfalarda, altları karmazı kalemle çizilmiş yazılar gözüme garpti. Sonra birden ve gayri ihtiyarı: — Anne... diye haykırdım.

Mehmed Hilmi anası ve muharririmizle beraber

Mehmed Hilmi yeni bir yardım bekliyor

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

nın bu mazur kahramanı, bundan yirmi sene evvel, bugün kumandanı bulunduğu Nafta ordusunun namuskar, çalışkan, ve fedakâr bir neferiydi.

İstanbulun İğfal altında inlediği o devirde, bir gece, üç cesur ve merd Türk delikanlısı üç sarhoş ecnebi neferinin hakaretine, tecavüzüne maruz kaldılar. Esir memleketin o talihsiz çocuklarını bu mütevacizlerden koruyabilecek hiçbir kuvvet mevcut değildi. Ve onlar, hazmedemedikleri ağır hakaretlere kurban olmak için dövüşmek mecburiyetinde kaldılar.

Mütevacizlerden üçünün ölümü ve birisinin yaralanması neticelenen bu kanlı kavganın yegâne şahidi Mehmed Hilmiydi.

Ve Mehmed Hilmi, üç vatandaşını ölüme mahkûm olmanın kurtarmak için, gördüklerini inkâr etmeyi bir vazife saydı. Bu inkâr yüzünden, Mehmed Hilmiyi, ecnebi neferlerini öldüren üç delikanlı ile cürüm şeriki saydılar.

Ve Mehmed Hilmi, bütün tehditlere, bütün işkencelere rağmen, o şahadetten kaçındığı için ömrünün tam yirmi senesini Güyan zindanlarında geçirdi!

Fakat, bu kadirşinas millet Mehmed Hilminin bu fedakârlığını inkâr etmedi: Ve onu tam yirmi sene vazifesi başından uzakta bırakan bu mahkûmiyeti, meşru, şerefli bir mazeret, ve mükâfatlandırılmaya layık bir vazife saydı.

Böyle olduğu içindir ki, Mehmed Hilminin bu yirmi sene zarfında mahrum kaldığı maaşlar üzerindeki hakkı da mahfuz tutuldu.

Şimdi, Mehmed Hilmi, alakadar makamdan, mahfuz tutulan bu hakkın kendisine teslimini isteyecek.

Biz, bu hakkın ona teslim olunacağından hiç şüphe etmiyoruz.

Fakat Mehmed Hilminin vereceği istida üzerine himayekâr nazırlarınıza davet emelidir ki, bu satırları yazmak cesaretini buluyoruz. Bu istidandan, yüksek himmetinizle makamlar arasında uzunca bir seyahatten kurtulması sayesinde, ki, Mehmed Hilmi, yirmi yıldır hasretini çektiği o rahat nefes alabilecektir!

O, yirmi sene, evvelâ adaletin tecellisini, sonra kendisinin hürriyete kavuşturacak kararın verilmesini, daha sonra kendisini yurda kadar getirebilecek nakdi yardım, ondan sonra da yurduna, anasına kavuşacağı günü beklekti! Ve nihayet dün, iki sevgilisine birden kavuştu!

Fakat buna rağmen, kara talihinin ona nasib ettiği intizar işkencesi hâlâ sona ermedi:

O, şimdi de anasını ve kendisini sefaletle düşmekten kurtaracak yardımı bekliyor.

Fakat bu sefer beklemeyecek: Çünkü ben dün ona, yüksek huzurunuza çıkan kurtuluş yolunu tarif ettim!

Naci Sadullah

Çünkü aynı sayfada, annemin de resmini görmüştüm.

Müdür sordu: — Bunları okudunuz mu? Bilâtereddüd: — Hayır... dedim. Çünkü hakikaten okumamıştım. Evvelâ o gazeteyi elime geçirmeme imkân yoktu. Sonra yeni çıkan harfleri öğrenememiş, eskileri de hemen tamamı unuttuğum.

Hapisane müdürü bana: — Siz, dedi, İstanbula gider gitmez bu gazeteye teşekkür edin. Çünkü bu gazete size kurtarmak için, çok çalıştı.

Fakat bu teşekkür vazifesini yaparken, onlara bizden bir fenalık görmediğinizi söylemeyi de unuttuğum!..

Mehmed Hilmi sözlerine kısa bir sükût faslası verdikten sonra:

— Bilmem, diyor, bunları size anlatmakla orada verdiğimiz sözü yerine getirmiş olmayorum mu?

Ve biçare annesini çok uzun sık öksürüklerinden birini daha savuşturarak devam ediyor:

— O gün, o konuşmadan sonra hapis-haneden çıktık. Fakat peramuz olmadığımız için, Güyandan ayrılamıyorduk.

Nihayet geçenlerde, Paris sefaretini, yol masraflarımızı da gönderdi. İki arkadaş, ilk vasıta ile Parisin yolunu tuttuk.

Paris sefaretinde gördüğümüz iyiliği, yardımı size tasvir den azizim.

Sefir Bay Suvadın refikası, ikimize de bir anne şefkatini gösterdi: Sefarethaneye, üzerlerimizde birer beyaz pantolon, ve birer atlet fanilâle girmiştik: Yani iki seşeri meczub kıyafetinde idik. Fakat oradan çıkarken bizi görseydiniz başkâtib sanırdınız. Çamaşır, esvab, hattâ şapka, kaşkol, eidiyen, kravat, sahibi olmuş-tuk!

Hele o kravatları takıncıya kadar ne kadar zahmet çektiğimizi anlatamam. Çünkü yirmi sene içinde, kravat bağlamasını bile unutmuşuz!..

Zaten Güyanda, unuttuğumuz yalnız iki şey vardı: Annem ve memleketim!..

Nihayet, hergün, her gece gördüğümüz bu iki rüya da hakikat oldu. Uzaklardan, minareleri, vapurun etrafında kanad çırpan martileri görünce, eriyor, ölüyor, deliriyor gibi oldum.

Rıhtımda toprağı öptüğümüzü ve ağladığımızı gören gümrük memurları, delirdiğimizi zannettiler!..

Memleket yemeklerine hasret çektiğini söyleyen Mehmed Hilmi ile birlikte Sirkeleyen bir lokantaya girdik. İştahlı bir yemekten sonra, onu, gâh gözlerim yaşararak, gâh gülerken, gâh şaşırarak uzun uzun dinledim.

Ondan dinlediklerimi, birkaç gün süreceğim bir yazıya ancak sığdırabileceğim!

Ve o satırlar size, Mehmed Hilminin Güyana niçin, nasıl gönderildiğini, oradaki yıllarını nasıl geçirdiğini anlatacak, yani yirmi yıl sürmüş uzun ve heyecanlı bir macera hayatının kısa bir romanı olacak!

Naci Sadullah

Sinema biletlerinde Vergi nisbetleri İndirilecek

(Baştarafı 1 inci sayfada)

daki tedkikler devam etmektedir. Ucuçlatılacak maddelerin başında giyecek eşyası bulunmaktadır. Giyecek eşyası üzerinde yapılan tedkikler bunların fabrikalardaki maliyet fiyatları ile satış fiyatları arasında mühim fark görülmüştür. Malların ikinci ve üçüncü ellere geçmesinden hâsıl olan bu farkın ne suretle izale edileceği üzerinde durulmaktadır.

Bu fark, kumaşlarda bilhassa yünlül kumaşlarda yüzde seksen, hattâ yüzde yüz derecesindedir ve hayat ağırlığı üzerindeki tesirleri de mühim sayılmaktadır. Bu farkın kaldırılması için nazım rolünü yapacak «Fabrikalar satış mağazası ve kooperatifi» kurulması fikri ileri sürülmektedir. Bu takdirde ikinci ve üçüncü ellerin çok zam yapmalarının önü alınacağı kuvvetle tahmin edilmektedir.

İngiltere ile İtalya arasında ilk resmî temaslara başlandı

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Von Ribbentrop Londrada dört gün kalacaktır.

İngiliz komünistlerinin nümayişi Londra 8 — İngiliz komünist fırkası, Ribbentrop'un Londrayı ziyaretini protesto etmek üzere bu akşam bir nümayiş tertib etmeğe karar vermiştir.

Nümayişçiler, saat 22.30 da Pikadelli Sirküs'ünde toplanmışlardır.

Berlin 8 (A.A.) — Von Ribbentrop'un bir müddet kalmak üzere bu akşam Romaya hareket edeceği Alman istihbarat bürosu tarafından bildirilmektedir.

İngiltere - İtalya ve Mısır Kahire 8 (A.A.) — Mısır hükümeti, bir tebliğ neşretmiştir. Bu tebliğde büyük Britanyanın İngiltere - Mısır muahedemesi ahkâmı mucibince İngiliz - İtalyan müzakerelerinde Mısırın menafini müteessir edecek hiçbir şeye muvafakat etmeyeceği ve Mısır müteallik hususatta evvelâ Mısır hükümeti ile istişarede bulunacağı hakkında Mısır teminat vermiş olduğu beyan edilmektedir.

Japonya haberdar edildi Tokyo 8 (A.A.) — İtalyanın Tokyo büyük elçisi, hariciye nazırı Hirota ile uzun bir görüşmede bulunmuştur.

Asahi gazetesinin bildirdiğine göre, bu görüşme esasında Uzakşark işleri konuşulmamış, yalnız İtalyan büyük elçisi Hirota'yı yakında başlayacak olan İngiliz - İtalyan müzakerelerinden haberdar etmiştir.

Gazetelerin mütealefaları Londra 8 (A.A.) — İngiliz - Alman müzakerelerinden bahseden Deyli Herald diyor ki:

Haber aldığımızı göre yarın Londraya gelecek olan Alman hariciye nazırı Von Ribbentrop, her zamandan ziyade itilâf-giriz davranacaktır. Müstemlekeler meselesini ilk safta mevzuu bahsedecek ve

«Eko dö Parî» de şöyle yazıyor: Fransa, İngiltere ve onlarla beraber o lanların hareketleri: İşte hakiki kolektif emniyet, işte hayali olmayan Milletler Cemiyeti. Şurası muhakkak ki bugün İngiltere ve Fransa taarruza kurban gidebileceklerin davasını ele almış bulunuyorlar. Fakat Hitlerci Almanyanın bir «Mittel Europa» kurmak istediği Avrupada önüne bir sed çekilmeyecek midir? Chamberlain bu noktada susuyor. Ancak İngiltere bugün her sahada muazzam gayretler sarfediyorsa, bu Almanya'yı Avrupa üzerinde Hegemonyasını tesis etmekte ve İtalyayı da Akdeniz ve Afrika daki statükoyu altüst eylemekte serbest bırakmak için değildir. Bize kalırsa Lord Halifax'ın takip ettiği usul belki de sulhu temin hususunda en iyi yol değildir. Fakat İngilterenin her şeyden elini çekmiş olduğu da iddia edilemez.

Sovyet Rusyadaki muhakeme safhaları

(Baştarafı 1 inci sayfada)

7 nci parti kongresi tarafından tasdikinden sonra bir isyan hazırlamak, Lenin, Stalin ve Sferdlov'u tevkif etmek ve yeni bir hükümet kurmayı düşünmeğe başladığını bildirmiş, fakat Lenin'i katletmenin hiçbir zaman mevzuu bahsolmadığını ileri sürmüştür.

Bunun üzerine müddeiumumî isticvabın bir müddet için kışkırtılmasını talep ederek Gorki'nin tababet vasıtasıyla katli hakkında doktor Betostolski tarafından yapılan bir beyanata okumuştur. Buharinin suç arkadaşları olan doktor Levin ve Pletnev tarafından yapılan bu cinayet hakkında, doktor Betostolski diyor ki:

«Gorki'yi ölümünden pek az zaman evvel ziyaret ettim ve Levin'in hasta üzerinde ya çok fazla dozlu veyahud yerinde olmayan muhtelif enjeksiyonlar yapmakta olduğunu müşahade ettim.»

Adet veçhile, muhakemenin saat 15 den 18 e kadar tatilinden sonra, yeniden Buharinin isticvabına devam olunmuştur. Buharin, Lenini katletmek niyetinde bulunduğunu reddetmiş ve Brestli-tovsk muahedemesinin akdini müteakip Almanyanın Moskova büyük elçisi Mirhabı katleden sosyal ihtilâlcî grupu ile fikir beraberliğinde bulunduğunu da kabul etmemiştir.

Bir şahidin söyledikleri Şahid sıfatıyla dinlenen Sol Sosyal ihtilâlcî grupu merkezî komitesi sabık mühim âzasından Kamkov sol cenah komünistleri ve Buharin'in ihtilâl ve Lenin'in katli projelerinden haberdar olduklarını söylemiştir.

Bundan sonra dinlenen Mantzev 1918 de Lenin'i tabanca ile yaralayan ve bilâhare idam edilen Fanni Kaplan'ın yalnız sosyal ihtilâlcî partisinin merkez servislerinin değil fakat aynı zamanda sol cenah komünistlerle Buharin'in talimatı üzerine hareket etmiş bulunduğunu bildirmiştir.

Mantzev, aynı zamanda, bir Anarşist tarafından komünist partisi Moskova mntaka komitesinin Leontievski sokağındaki binasına atılan bombanın, ancak tesadüfen orada bulunan Buharin'e karşı atılmış olma-

dığını da ilâve etmiştir. Mantzev bu suretle Buharin'in tedhişçi suikast failleriyle işbirliği yapmadığını bilâkis onların bu suikast teşebbüslerinin hedeflerinden birini de kendisinin teşkil ettiği tarzdaki ifadelerini cerhetmiş bulunmaktadır.

Buharin, bundan sonra, 1918 de Lenin'in tevkif plânlarını ilk olarak Troçkinin ileri atmış bulunduğunu bildirmiştir.

Celsenin sonunda müddeiumumî, sabık dahiliye halk komiseri Yagoda'nın teşvikle doktor Pletnev, Levin, Kazakov ve Vinogradov tarafından Gorki, oğlu Peşkov, sabık dahiliye komiseri Menjinski ve sabık devlet plânı dairelisi reisî Kuybişev'in tababet yolu ile katledilmelerini tedkik etmeyecek olan beş asker doktora sorulacak sualleri okunmuş. Bu eksperler, Gorki, Menjinski ve Kuybişev hakkında tatbik olunan tedavi usulünün ölüme sebep olup olmayacağını ve yahud ölümü çabuklaştırıp çabuklaştırmıyacağını tedkik edeceklerdir.

Celseye gece saat 11 de nihayet verilmiştir. (A.A.)

Doktor ne diyor? Moskova 8 (A.A.) — Levin Gorki'yi ve çocuklarını sevdiğini ve Yagodanın emirlerine korku ile itaat etmiş bulunduğunu bildirmiş ve Gorki 24 saatte 40 tane kamfiri enjeksiyon ile normal bir adam için zararsız ve fakat virem olan Gorki için zararlı miktarda Striknin, Kafelin ve Dijitalin enjeksiyon yaptığını söylemiştir.

Diğer taraftan Levin, Letnev ile mutabık olarak, Pletnev de bunu itiraf etmiştir. Zayıf bir halde olan Gorkinin her türlü ihtiyar-sızlıklar yapmasına müsaade bulunmasına müsaade etmekte idi.

Dünkü muhakeme Moskova 8 (A.A.) — Troçkistlerin ve sağ-ların bugünkü muhakemesinde Gepeunin eski reisî Yagoda selefi Menjinski ile Gorkinin oğlu Peşkov'un katli için emir verdiği ni itiraf etmiştir.

İsticvab edilen Dr. Kazakov, Levin ile Yagodanın, kendisine Menjinskinin ölümünü tesri için talimat verdiklerini tekd etmiştir.

İtiraf lar Moskova 8 (A.A.) — Troçkistlerin muhakemesinde, Yagoda Menjinski ile Gorkinin oğlunun katillerini kendisinin tertib ettiği itiraf etmiş ve fakat bu iki cinayetin gizli celsede muhakeme edilmesini istemiştir. Müddeiumumî bu talebe itiraz etmemiştir.

Yagoda bu itirafı kendî sekreteri Bula-nodfun ifadesinden sonra yapmıştır.

Üniversite Rektörlüğünden:

379965 lira 88 kuruş bedelli keşifli birinci Şürürji Kliniğinin kapalı zarfla talib çıkımayan inşaatının pazarlık ihalesi kararlaştırılmıştır. İsteklilerin 14/3/938 Pazartesi günü saat 10 da pazarlık için komisyonda bulunmaları. «1101»

ÇOK KIYMETLİ Keskin Kaşeleri üşütme, grip, nezle ve ağrılara bire birdir. 1 lik ve 10 lu' kutuları vardır.